

4. L'ús de la llengua i l'usuari o aprenent

Després dels tres primers capítols, de caràcter introductori i explicatiu, els capítols 4 i 5 presenten un esquema de categories més detallat per a la descripció de l'ús de la llengua i del seu usuari. D'acord amb l'enfocament adoptat, orientat a l'acció, es parteix de la base que l'aprenent està en procés d'esdevenir un usuari de la llengua. Per tant, el mateix esquema de categories s'aplicarà tant a l'aprenent com a l'usuari. Tot i així, s'ha de fer una precisió important: l'aprenent d'una segona llengua i de la cultura corresponent no deixa de ser competent en la seva llengua i cultura maternes. A més, la nova competència no es manté completament separada de la que ja té assolida. L'aprenent no adquireix dues maneres d'actuar i de comunicar-se distintes i no relacionades, sinó que esdevé **plurilingüe** i desenvolupa una **interculturalitat**. Les competències lingüístiques i culturals pel que fa a cada llengua es modifiquen amb el coneixement de l'altra i contribueixen a crear una consciència, unes habilitats i unes capacitats interculturals. Permeten que l'individu desenvolupi una personalitat més rica i complexa, que millori la capacitat d'aprenentatge posterior de llengües i que adopti una actitud més oberta a noves experiències culturals. També capacita els aprenents perquè siguin capaços de fer de mitjancers, a través de la interpretació i la traducció, entre parlants de llengües diferents que no es poden comunicar directament. El *Marc* dedica atenció tant a aquestes activitats (4.4.4) com a les competències (5.1.1.3, 5.1.2 i 5.1.4), que distingeixen l'aprenent de llengua del parlant nadiu monolingüe.

Els requadres. Els lectors veuran que a partir d'aquest punt cada secció va seguida d'un requadre en què es convida l'usuari del *Marc* a tenir present i, si escau, determinar les respostes a alguna de les qüestions que hi apareixen. Les alternatives en les expressions “haurà de / com se'l capacitarà per / què se li exigirà respecte de” es relacionen amb l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació respectivament. El contingut del requadre s'expressa més aviat com una invitació que no pas com una instrucció, per emfasitzar el caràcter no directiu del *Marc*. Si un usuari decideix que una àrea sencera no és pertinent, no cal que consideri amb detall cada secció d'aquesta àrea. En molts casos, però, esperem que l'usuari del *Marc* reflexioni sobre les qüestions plantejades en cada requadre i prengui una decisió en un sentit o en un altre. Si la decisió presa és pertinent, es pot formular utilitzant les categories i els exemples donats, i complementar-la, si es considera necessari, per al propòsit concret.

L'anàlisi de l'ús de la llengua i l'usuari que conté el capítol 4 és fonamental per a la utilització del *Marc*, ja que ofereix una estructura de paràmetres i categories que hauria de permetre a tots els implicats en l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de llengües considerar i determinar, en termes concrets i en tots els graus de detall que desitgin, allò que s'espera que els aprenents puguin arribar a fer mitjançant l'ús de la llengua i el que haurien de saber per ser capaços d'usar-la. La finalitat és d'abast global, però no exhaustiva. Els dissenyadors de cursos, els autors de llibres de text, els docents i els examinadors hauran de prendre decisions molt precises i concretes

sobre el contingut dels textos, els exercicis, les activitats, els exàmens, etc. Aquest procés no es pot limitar mai a escollir entre un menú predeterminat. El nivell de decisió hauria i ha d'estar en mans dels docents implicats, que compten amb el seu criteri i creativitat. No obstant això, haurien de trobar representats aquí tots els aspectes importants de l'ús de la llengua i de la competència que s'han de considerar. Es recomana als usuaris que es familiaritzin amb l'estructura global del capítol i que la tinguin en compte quan es facin preguntes com les següents:

- Puc preveure els àmbits en què els meus aprenents hauran d'actuar i les situacions a què hauran de fer front? Si és així, quins rols hauran d'assumir?
- Amb quin tipus de persones hauran de tractar?
- Quines seran les seves relacions personals o professionals i en quins marcs institucionals es desenvoluparan?
- A quins objectes s'hauran de referir?
- Quines tasques hauran de dur a terme?
- Quins temes hauran de tractar?
- Hauran de parlar o només hauran de comprendre el que escoltin o llegeixin?
- Quina mena de coses escoltaran o llegiran?
- En quines condicions hauran d'actuar?
- A quin coneixement del món o d'una altra cultura hauran de recórrer?
- Quines habilitats hauran d'haver desenvolupat? Com poden continuar sent ells mateixos sense ser mal interpretats?
- Fins on arriba la meua responsabilitat en aquestes qüestions?
- Si no puc preveure les situacions en què els aprenents usaran la llengua, com els puc preparar bé, però sense fer-ho d'una manera excessiva, perquè utilitzin la llengua de forma comunicativa en situacions que pot ser que no es donin mai?
- Què els puc oferir que tingui una utilitat duradora en qualsevol de les diferents orientacions que puguin donar a les seves carreres?
- Com pot l'aprenentatge de llengües contribuir millor al seu desenvolupament personal i cultural com a ciutadans responsables en una societat democràtica i plural?

És evident que el *Marc* no pot respondre aquestes preguntes. La diversificació de les propostes resulta necessària precisament perquè les respostes depenen totalment d'una apreciació completa de la situació de l'ensenyament i l'aprenentatge i, sobretot, de les necessitats, les motivacions, les característiques i els recursos dels aprenents i de les altres parts implicades. La funció dels capítols següents és articular el problema de manera que les qüestions es puguin considerar i, si cal, debatre d'una manera transparent i racional, i que les decisions es comuniquin a tots els afectats d'una manera clara i concreta.

4.1. El context de l'ús de la llengua

Ja fa temps que s'ha reconegut que l'ús de la llengua varia molt segons les necessitats del context en què s'utilitza. En aquest sentit, la llengua no és un instrument neutre de pensament com, per exemple, les matemàtiques. La necessitat i el desig de comunicar-se apareixen en una situació determinada i tant la forma com el contingut

de la comunicació és una resposta a aquesta situació. La primera secció del capítol 4 es dedica, per aquest motiu, a diferents aspectes del context.

4.1.1. Àmbits

Cada acte de l'ús de la llengua s'inscriu en el context d'una situació específica, en el marc d'un dels àmbits (esferes d'activitat o centres d'interès) de la vida social. La tria d'àmbits en què es prepara els aprenents amb el propòsit d'intervenir-hi té conseqüències de gran abast per a la selecció de situacions, finalitats, tasques, temes i textos que constitueixen els materials i les activitats d'ensenyament i d'avaluació. Els usuaris han de tenir present els efectes motivadors de seleccionar àmbits que siguin adequats per al present en relació amb la seva utilitat futura. Per exemple, els nens es poden sentir més motivats si es concentren en els seus centres d'interès actuals, però pot ser que posteriorment estiguin mal preparats per comunicar-se en un entorn d'adults. En l'educació d'adults, poden aparèixer conflictes d'interessos entre empresaris que financin cursos i desitgin que es posi més atenció en l'àmbit professional, i estudiants que puguin estar més interessats a desenvolupar les relacions personals.

El nombre d'àmbits possibles és indeterminat, ja que qualsevol esfera d'activitat o àrea d'interès que es pugui definir pot constituir l'àmbit d'interès d'un usuari particular o d'un curs concret. Amb uns propòsits generals d'ensenyament i aprenentatge de llengües, pot ser útil distingir si més no els àmbits següents:

- **L'àmbit personal**, que és el de la vida privada de l'individu, centrada en la llar, la família i els amics, i que està relacionat amb pràctiques individuals com llegir per plaer, escriure un diari personal, dedicar-se a un interès concret o afeció, etc.
- **L'àmbit públic**, que és aquell en què la persona actua com a ciutadà, o com a membre d'alguna organització, i realitza transaccions de diversos tipus per a diferents objectius.
- **L'àmbit professional**, que és aquell en què el subjecte implicat desenvolupa el seu ofici o la seva professió.
- **L'àmbit educatiu**, en què la persona implicada participa en alguna forma organitzada d'aprenentatge, especialment (però no obligatòriament) en una institució educativa.

Cal destacar que en moltes situacions poden intervenir més d'un àmbit. Per al docent, els àmbits professional i educatiu coincideixen en gran part. L'àmbit públic, pel fet que comporta interaccions i transaccions socials i administratives, així com contactes amb els mitjans de comunicació, s'obre a altres àmbits. En els àmbits educatiu i professional moltes interaccions i activitats lingüístiques formen part del funcionament social ordinari d'un grup i no reflecteixen una connexió amb tasques professionals o d'aprenentatge; de la mateixa manera, l'àmbit personal no s'hauria de considerar com una esfera a part (per la penetració dels mitjans de comunicació en la vida personal i familiar, la distribució de diversos documents "públics" a les bústies privades, la publicitat, els textos dels envasos de productes utilitzats en la vida privada diària, etc.).

D'altra banda, l'àmbit personal individualitza o personalitza les accions en els altres àmbits. Les persones implicades, sense deixar de ser agents socials, també són individus: un informe tècnic, una presentació a classe, una compra feta poden permetre, afortunadament, que una persona expressi la seva personalitat a través de la seva activitat lingüística, en un moment i en un lloc determinats, més enllà dels àmbits professional, educatiu o públic del qual formi part.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Els àmbits en què l'aprenent haurà d'actuar, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer o en quins àmbits se li exigirà que ho faci.

4.1.2. Situacions

En cada àmbit, les situacions externes que es presenten es poden descriure en funció dels factors següents:

- el *lloc* i el *moment* en què es produeixen les situacions;
- les *institucions* o els *organismes*, l'estructura o els procediments dels quals controlen en gran mesura el que pot ocórrer en aquestes situacions;
- les *persones* implicades, segons la rellevància dels seus rols socials en relació amb l'usuari o l'aprenent;
- els *objectes* (animats o inanimats) presents físicament en l'entorn;
- els *esdeveniments* que es produeixen;
- els *actes* efectuats per les persones involucrades;
- els *textos* que es troben dins d'aquesta situació.

El quadre 5 ofereix alguns exemples d'aquestes categories situacionals, classificades segons els àmbits, que es donen probablement en gairebé tots els països europeus. El quadre es presenta com a exemple, es pot utilitzar com a suggeriment i no pretén, de cap manera, ser exhaustiu. Concretament, no pot tenir en compte els aspectes dinàmics de les situacions interactives, en què els participants identifiquen els trets rellevants de la situació tal com es desenvolupa i estan més pendents del canvi que es produeix que no pas de descriure'l. Les relacions entre interlocutors en els actes comunicatius es tracten més àmpliament a les seccions 4.1.4 i 4.1.5. Pel que fa a l'estructura interna de la interacció comunicativa, cal veure la secció 5.2.3.2. Respecte dels aspectes socioculturals, vegeu la secció 5.1.1.2. I, per a les estratègies de l'usuari, vegeu la secció 4.4.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- les situacions que l'aprenent haurà de resoldre, que haurà d'estar capacitat lingüísticament per resoldre o que se li exigirà que resolgui;
- els llocs, institucions/organismes, persones, objectes, esdeveniments i accions amb què l'aprenent estarà implicat.

QUADRE 5 ÀMBIT PERSONAL

Llocs	Llar pròpia, de la família, dels amics, de desconeguts. Casa, habitació, jardí; habitació en un hostel, en un hotel. El camp, la platja, etc.
Institucions	La família. Les relacions socials
Persones	Avis, pares, fills, germans, oncles, cosins, família política, cònjuges, amics íntims i coneguts.
Objectes	Decoració i mobiliari; vestuari; equipaments per a la llar; joguines; eines; objectes per a la higiene personal; objectes d'art; llibres; animals domèstics i salvatges; arbres, plantes, jardins; estanys; béns domèstics; bosses de mà, equipament esportiu i per al lleure.
Esdeveniments	Celebracions familiars; trobades; incidents; accidents; fenòmens naturals; festes; visites; passejades; anar en bicicleta, anar en vehicle de motor; vacances; excursions; esdeveniments esportius.
Actes	Activitats de la vida quotidiana, per exemple: vestir-se, despullar-se, cuinar, menjar, rentar-se. Bricolatge; jardineria; lectura; ràdio i TV; espectacles; afeccions; jocs i esports.
Textos	Teletext; certificats de garantia; receptes; manuals escolars; novel·les; revistes; diaris; fullets; publicitat comercial; cartes personals; textos orals, retransmesos i enregistrats.

ÀMBIT PÚBLIC

Llocs	Espais públics: carrer, plaça, parc, etc.; transport públic; botigues, (súper)mercats; hospitals, consultoris mèdics, clíniques; estadis i camps d'esport; sales d'actes, teatres, cinemes; llocs de lleure; restaurants, bars, hotels; llocs de culte religiós.
Institucions	Autoritats públiques; organismes polítics; la justícia; la sanitat pública; associacions; societats sense ànim de lucre; partits polítics; grups religiosos / confessionals.
Persones	Càrrecs públics/ funcionaris; dependents; policies, militars, personal de seguretat; conductors, revisors, passatgers; jugadors, seguidors; espectadors, actors, públic; cambres, recepcionistes; sacerdots i feligresos.
Objectes	Diner, moneder, cartera; formularis o documents oficials; mercaderies; armes; motxilles, maletes, bosses de mà; material esportiu; programes; menjars, begudes, refrigeris; passaports, permisos.

Esdeveniments	Incidents; accidents; malalties; reunions públiques; processos judicials, audiències als tribunals; manifestacions i commemoracions; multes, detencions; partits; concursos, espectacles; casaments, enterraments.
Actes	Compres; utilització de serveis públics, de serveis mèdics; viatges en cotxe, en tren, en vaixell, en avió; diversions i activitats de lleure; serveis religiosos.
Textos	Avisos al públic i cartells; etiquetes i envasos; tríptics; grafitis; bitllets; horaris; anuncis; reglaments; programes; contractes; menús; textos sagrats; sermons; himnes.

ÀMBIT PROFESSIONAL

Llocs	Oficines, fàbriques, tallers; ports, estacions, aeroports; granges, magatzems, botigues, etc.; empreses de serveis; hotels; administracions públiques.
Institucions	Empreses; Administració pública; multinacionals; empreses públiques; sindicats.
Persones	Empresaris, empleats, directius, col·legues, subordinats, companys de feina, clients; consumidors; personal de recepció, de secretaria, de neteja, etc.
Objectes	Maquinària d'oficina, màquines industrials, eines industrials i artesanals.
Esdeveniments	Reunions; entrevistes; recepcions; congressos; fires comercials; consultes; vendes de temporada; accidents i conflictes laborals.
Actes	Administració empresarial, gestió industrial, operacions de producció, procediments administratius; transport per carretera; operacions de venda i comercials; màrqueting; aplicacions informàtiques; manteniment d'oficines.
Textos	Cartes de negocis, notes i informes; senyalització de seguretat; instruccions d'ús; reglaments; material publicitari; etiquetatge i embalatge; descripció de llocs de treball; targetes de visita; senyals de trànsit, etc.

ÀMBIT EDUCATIU

Llocs	Escoles: aules, sales d'actes, patis, camps d'esport, passadissos; instituts; universitats; sales de conferències; departaments; associacions d'estudiants/sindicats; residències universitàries; laboratoris; menjadors universitaris.
--------------	---

Institucions	Escola, institut, universitat; societats científiques; associacions professionals; centres d'educació d'adults.
Persones	Personal docent i no docent; pares; companys de classe; bibliotecaris; personal de laboratori, de menjador, d'administració, de neteja.
Objectes	Material escolar; uniformes; equipaments i vestimenta esportiva; aliments; material audiovisual; pissarra i guix; ordinadors; motxilles i carteres.
Esdeveniments	Inici i final de curs; visites i intercanvis; jornades amb els pares, jornades esportives; competicions; problemes disciplinaris.
Actes	Assemblees; classes; jocs, esbarjo; clubs i associacions; conferències; treballs escrits, treballs pràctics al laboratori, treballs de biblioteca; seminaris i tutories; deures; debats i discussions.
Textos	Textos autèntics (com els anteriors), llibres de text, llibres de lectura, obres de referència, text a la pissarra, textos per al retroprojector, textos a la pantalla de l'ordinador, videotextos; quaderns d'exercicis; articles de revistes; resums; diccionaris.

4.1.3. Condicions i limitacions

Les condicions externes en què es produeix la comunicació imposen diverses limitacions a l'usuari o aprenent i als seus interlocutors, per exemple:

Condicions físiques:

- a)** per entendre:
 - claredat en la pronunciació;
 - sorolls d'ambient (trens, avions, sorolls paràsits, etc.);
 - interferències (carrer molt transitat, mercats, bars, festes, discoteques, etc.);
 - distorsions (males condicions de les línies telefòniques, de la ràdio i dels sistemes de megafonia);
 - condicions meteorològiques (vent, fred extrem, etc.).
- b)** per llegir:
 - mala impressió;
 - mala lletra;
 - il·luminació deficient, etc.

Condicions socials:

- nombre d'interlocutors i grau de familiaritat entre ells;
- estatus dels participants (relacions de poder, etc.);
- presència o absència de públic o de curiosos;
- naturalesa de les relacions interpersonals entre els participants (per exemple, simpatia, hostilitat, cooperació).

Limitacions de temps:

- més pressió per al parlant i per a l'oient, que actuen en temps real, que per al redactor i el lector;
- temps de preparació per a discursos, informes, etc. (improvisat, rutinari, preparat amb anterioritat);
- limitacions del temps permès per als torns de paraula i per a les interaccions (a causa de normes preestablertes, de costos, de fets i compromisos concurrents, etc.).

Altres pressions:

- econòmiques, situacions que produeixen ansietat (per exemple, exàmens), etc.

La capacitat de tots els parlants, especialment dels aprenents, de posar en funcionament la seva competència lingüística depèn en gran part de les condicions físiques en què es produeix la comunicació. És difícil de reconèixer la parla sota condicions sorolloses, interferències i distorsions, tal com s'ha vist en els exemples exposats. La capacitat de funcionar de manera eficaç i segura sota condicions difícils pot ser molt important; per exemple, per als pilots de línies aèries que reben instruccions per aterrar, on no hi pot haver cap marge d'error. Per fer declaracions públiques en llengua estrangera, els aprenents han de pronunciar de manera especialment clara, repetir les paraules clau, etc. per assegurar-ne la comprensió. Els laboratoris d'idiomes han utilitzat sovint cintes copiades d'altres còpies en què el soroll i la distorsió tenen uns nivells que, en una situació real, serien rebutjables i inacceptables, i que dificulten seriosament l'aprenentatge de la llengua.

S'ha de tenir cura d'assegurar que totes les persones que s'examinen de comprensió oral tinguin les mateixes condicions. Aquestes consideracions també es poden aplicar a la comprensió lectora i a l'expressió escrita. Els professors i examinadors també han de ser conscients dels efectes que produeixen les condicions socials i les limitacions de temps en els processos d'aprenentatge i en les interaccions a classe, i en la competència de l'aprenent i en la seva capacitat per actuar en una situació determinada.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- de quina manera les condicions materials en què l'aprenent ha de comunicar-se l'afectaran a l'hora de fer-ho;
- de quina manera el nombre i la naturalesa dels interlocutors afectaran l'aprenent;
- amb quines pressions de temps haurà d'actuar l'aprenent.

4.1.4. El context mental de l'usuari o aprenent

El context extern és una realitat amb independència de l'individu i està organitzat d'una manera extremament rica. Proporciona una articulació molt ajustada del món, que es reflecteix estretament en la llengua de la comunitat a què es pertany i que adquireixen els parlants en el curs del seu creixement personal, formació i experiència, almenys pel que fa a allò que ells perceben com a important. No obstant això, hem de distingir –com un factor més de participació en un acte comunicatiu– entre aquest

context extern, que és massa ric per modificar-lo o fins i tot per percebre'l en tota la seva complexitat, i el context mental de l'usuari o aprenent.

L'usuari filtra i interpreta el context extern a través de:

- la percepció;
- l'atenció;
- l'experiència a llarg termini, que afecta la memòria, les associacions i les connotacions;
- la classificació pràctica dels objectes, els esdeveniments, etc.;
- la categorització lingüística.

Aquests factors influeixen en la percepció que l'usuari té del context. El grau en què el context observat subministra el context mental per a l'acte comunicatiu està molt determinat per la importància que l'usuari doni als aspectes següents:

- *les intencions* en iniciar la comunicació;
- *el corrent de pensament*: les idees, els sentiments, les sensacions, les impressions, etc., a què es presta atenció conscientment;
- *les expectatives* segons l'experiència precedent;
- *la reflexió* sobre l'efecte de les operacions mentals en l'experiència (per exemple, la deducció i la inducció);
- *les necessitats, els desitjos, les motivacions i els interessos* que porten a la decisió d'actuar;
- *les condicions i les restriccions* que limiten i controlen la tria de l'acció;
- *l'estat d'ànim* (fatiga, excitació, etc.), la salut i les qualitats personals (veg. 5.1.3).

D'aquesta manera, el context mental no es limita a reduir el contingut informatiu del marc exterior immediatament observable. El corrent de pensament pot estar molt influït per la memòria, pel saber emmagatzemat, per la imaginació i per altres processos cognitius (i emotius) interns. En aquest cas, la llengua produïda només es relaciona lleugerament amb el context extern observable. Considerem, per exemple, un examinand en una aula d'examen, o un poeta o un matemàtic a la taula del seu estudi.

Les condicions i limitacions exteriors són també rellevants en la mesura en què l'usuari o aprenent les reconeix, les accepta i s'hi adapta (o no aconsegueix fer-ho). És una qüestió que depèn de la interpretació que l'individu fa de la situació en funció de les seves competències generals (veg. capítol 5), com ara els coneixements previs, els valors i les creences.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- quines hipòtesis es formulen sobre la capacitat que té l'aprenent d'observar i identificar els trets pertinents dels contextos externs de la comunicació;
- la relació entre les activitats comunicatives i d'aprenentatge, i els desitjos, les motivacions i els interessos de l'aprenent;
- fins a quin punt es demana a l'aprenent que reflexioni sobre la seva experiència;
- de quina manera les característiques mentals de l'aprenent condicionen i limiten la comunicació.

4.1.5. El context mental de l'interlocutor (o dels interlocutors)

En un acte comunicatiu també cal tenir en compte l'interlocutor. La necessitat de comunicar-se pressuposa un “buit comunicatiu” que se supera gràcies a la coincidència, total o parcial, entre el context mental de l'usuari concret i el de l'interlocutor o interlocutors.

En una interacció cara a cara, l'usuari de la llengua i el seu interlocutor comparteixen el mateix context extern (excepte per la presència dels altres) però, per les raons exposades anteriorment, difereixen en la percepció i interpretació del context. L'efecte d'un acte comunicatiu –i sovint tota la funció o part d'aquesta– suposa ampliar l'àrea de congruència de la comprensió de la situació en benefici d'una comunicació eficaç que permeti als aprenents l'assoliment dels seus objectius. Això es dona en el cas d'un intercanvi d'informació sobre fets. Més difícil de superar són les diferències de valors i creences, de normes d'educació, d'expectatives socials, etc. en funció de les quals les parts interpreten la interacció, llevat que hagin adquirit la consciència intercultural adequada.

Els interlocutors podrien estar sotmesos a condicions o limitacions parcialment o totalment diferents de les de l'usuari o aprenent, i podrien reaccionar-hi de manera diferent. Per exemple, un empleat que utilitzi un sistema de megafonia pot ser que no sigui conscient de com és de pobra la seva expressió. En una conversa telefònica, pot ser que un dels interlocutors no tingui pressa mentre que l'altre tingui un client a l'espera. Aquestes diferències influeixen molt en les pressions que s'exerceixen sobre l'usuari.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- fins a quin punt els aprenents hauran d'adaptar-se al context mental del seu interlocutor;
- com es pot preparar els aprenents perquè facin els ajustaments necessaris.

4.2. Temes de comunicació

En els diferents àmbits es distingeixen els *temes*, que són el centre d'atenció en actes de comunicació concrets. Al seu voltant s'articulen el discurs, la conversa, la reflexió o la redacció. La classificació de les categories temàtiques pot fer-se de diferents maneres. Una influent classificació per temes, subtemes i *nocions específiques* és la del *Threshold Level 1990*¹, capítol 7:

1. Informació personal
2. Habitatge i entorn
3. Vida quotidiana
4. Temps lliure i entreteniment
5. Viatges
6. Relacions amb els altres

¹ Per a la versió catalana, vegeu *Nivell llindar per a la llengua catalana*, 1999. Generalitat de Catalunya.

7. Salut i benestar
8. Educació
9. Compres
10. Alimentació i beguda
11. Serveis
12. Llocs
13. Llengua
14. Condicions meteorològiques

Per a cadascun d'aquests camps temàtics, s'estableixen subcategories. Per exemple, el camp temàtic 4, *Temps lliure i entreteniment*, està dividit de la manera següent:

- 4.1 Temps lliure
- 4.2 Interessos i afeccions
- 4.3 Ràdio i televisió
- 4.4 Cinema, teatre, concerts, etc.
- 4.5 Museus, exposicions, etc.
- 4.6 Activitats intel·lectuals i artístiques
- 4.7 Esports
- 4.8 Premsa

Per a cada subtema s'estableixen *nocions específiques*. En aquest sentit, les categories representades en el quadre 5 cobreixen els llocs, les institucions, etc. a considerar. Per exemple, el *Threshold Level 1990* precisa per a l'epígraf 4.7, *Esports*:

1. Lloc: pista, camp, terreny, estadi
2. Institucions i organismes: esport, equip, club
3. Persones: jugador
4. Objectes: cartes, pilota
5. Esdeveniments: cursa, partit
6. Acció: mirar, jugar a (+ el nom de l'esport), competir, guanyar, perdre, empatar

Evidentment, aquesta selecció i aquesta classificació de temes, subtemes i nocions específiques no és definitiva. Es basa en les decisions preses pels autors i és el resultat de l'avaluació que han fet de les necessitats comunicatives dels aprenents. Cal adonar-se que els temes anteriors pertanyen essencialment als àmbits personal i públic, que són els més apropiats per a visitants temporals, els quals no és probable que participin en la vida professional o educativa del país. Alguns temes (per exemple els de la categoria 4) pertanyen en part a l'àmbit personal i en part a l'àmbit públic. Els usuaris del *Marc* prendran les decisions adequades segons la pròpia avaluació de les necessitats, les motivacions, les característiques i els recursos de l'aprenent dins de l'àmbit o dels àmbits pertinents en què estiguin implicats. Per exemple, l'aprenentatge de llengües orientat al món professional pot desenvolupar temes dins l'àrea professional que siguin adequats per als alumnes en qüestió. Els alumnes de secundària postobligatòria poden aprofundir en temes tecnològics, científics, econòmics, etc. L'ús d'una llengua estrangera com a vehicle d'ensenyament implicarà que es presti una atenció especial al contingut temàtic de la disciplina ensenyada.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- en quins temes s'haurà de desenvolupar l'aprenent, com se'l prepararà o què se li exigirà;
- en quins subtemes es desenvoluparà respecte de cada tema;
- quines nocions específiques relatives a llocs, institucions, organismes, persones, objectes, esdeveniments i accions haurà d'utilitzar l'aprenent, com se'l prepararà o què se li exigirà.

4.3. Tasques i finalitats comunicatives

4.3.1. L'ús de la llengua segons l'àmbit

Generalment, l'usuari de la llengua duu a terme els actes de comunicació amb un interlocutor o amb més d'un per tal de satisfer les seves necessitats en una situació concreta. En l'àmbit personal, la finalitat pot ser conversar amb un visitant mitjançant l'intercanvi d'informació sobre la família, els amics, el que li agrada i li desagrada, la comparació d'experiències i actituds, etc. En l'àmbit públic, la intenció serà sovint dur a terme transaccions com ara comprar vestits de bona qualitat a un preu raonable. En l'àmbit professional, la intenció pot ser comprendre noves regulacions i les seves conseqüències per als clients. En l'àmbit educatiu, participar en una simulació o en un seminari, o escriure un article sobre un tema especialitzat per a una conferència o una publicació, etc.

Al llarg dels anys, l'anàlisi de les necessitats i l'examen detallat de la llengua han donat lloc a nombroses publicacions relatives a les tasques lingüístiques que un aprenent ha d'acomplir o ha d'estar en situació d'acomplir a fi de fer front a les exigències de les situacions que apareixen en els diferents àmbits. Entre molts altres, poden ser útils els exemples de tasques següents en l'àmbit professional del *Threshold Level 1990* (capítol 2, secció 1.12).

La comunicació a la feina

Els aprenents en situació de residents temporals hauran de ser capaços de:

- Fer les formalitats necessàries per a l'obtenció d'un permís de treball o de qualsevol altre document d'aquest tipus.
- Preguntar (per exemple en una oficina d'ocupació) la naturalesa dels llocs de treball, la disponibilitat i les condicions de treball (per exemple: el perfil de la feina, el sou, la normativa laboral, els horaris i les vacances, la durada dels contractes, etc.).
- Llegir les ofertes de treball.
- Escriure sol·licituds de feina i assistir a entrevistes; subministrar informacions orals o escrites de caràcter personal, sobre la formació i l'experiència laboral, i respondre a preguntes sobre aquests mateixos punts.
- Comprendre i seguir les normes d'incorporació al lloc de treball.

- Comprendre les tasques que s'han de fer en començar una feina i formular preguntes sobre aquestes qüestions.
- Comprendre les regulacions i les instruccions de seguretat.
- Fer l'informe d'un accident, fer una reclamació per a l'assegurança.
- Utilitzar els mecanismes per accedir a prestacions socials.
- Comunicar-se de manera apropiada amb els superiors, els col·legues i els subordinats.
- Participar en la vida social de l'empresa o de la institució (per exemple, al menjador de l'empresa, als clubs esportius i a les associacions, etc.).

Com a membre de la comunitat d'acollida, un aprenent hauria de poder ajudar un parlant estranger a acomplir les tasques anteriorment esmentades.

El capítol 7, secció 1, del *Threshold Level 1990* dóna exemples de tasques relatives a l'àmbit *personal*.

La identificació personal

Els aprenents són capaços d'identificar-se; lletrejar el nom; donar l'adreça i el número de telèfon, la data i el lloc de naixement, l'edat, el sexe, l'estat civil, la nacionalitat, la procedència, l'ocupació; descriure la família; esmentar la seva religió si en tenen; dir el que els agrada i el que els desagrada; dir com són els altres, preguntar a altres persones informacions semblants i comprendre-les si els les ofereixen.

Els professionals (docents, autors de mètodes, examinadors, dissenyadors de currículums, etc.), usuaris (pares, directors de centres educatius, empresaris, etc.) i els mateixos aprenents creuen que aquestes especificacions tan concretes de les tasques constitueixen uns objectius d'aprenentatge motivadors i significatius. Tanmateix, el nombre de tasques és indefinit. En un marc general de referència no es poden precisar de manera exhaustiva totes les tasques comunicatives que es poden haver de dur a terme en les situacions de la vida real. Correspon als docents reflexionar sobre les necessitats comunicatives dels aprenents de què són responsables, i després, utilitzant de manera adequada tots els recursos del *Marc* com a model (per exemple, tal com es detalla en el capítol 7), especificar les tasques comunicatives que els aprenents haurien d'estar preparats per afrontar. Igualment, haurien d'animar els aprenents a reflexionar sobre les seves pròpies necessitats comunicatives i fer-los conscients del seu procés d'aprenentatge i de la seva autonomia.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- les tasques comunicatives en els àmbits personal, públic, professional i/o educatiu que l'aprenent haurà d'emprendre, com se'l prepararà lingüísticament o què se li exigirà;
- l'avaluació de les necessitats de l'aprenent en què es basa la selecció de les tasques.

En l'àmbit educatiu, pot ser útil distingir entre les tasques per a les quals es prepara els alumnes o que se'ls exigeix que duguin a terme com a *usuaris* de la llengua, i les tasques en què participen com a part del *procés d'aprenentatge* de la llengua.

Pel que fa a les tasques, enteses com a mitjans per planificar i portar a terme l'ensenyament i l'aprenentatge i per informar sobre els assoliments, es pot donar la informació següent:

- Els *tipus de tasques*, per exemple, simulacions, jocs de rol, interaccions a classe, etc.
- Les *finalitats*, per exemple, els objectius d'aprenentatge del grup en relació amb els objectius (diferents i menys previsibles) dels diferents membres del grup.
- La *preparació prèvia* (els *inputs*), per exemple, les instruccions, el material seleccionat o produït pels docents i/o els aprenents, etc.
- Els *resultats*, per exemple, productes concrets com ara textos, resums, taules, presentacions, etc. i resultats de l'aprenentatge com ara la millora de les competències així com la conscienciació, la intuïció, les estratègies, l'experiència en la presa de decisions i en la negociació, etc.
- Les *activitats*, per exemple, processos cognitius o afectius, físics o de reflexió, de grup o en parelles o individualment, processos de comprensió i d'expressió, etc. (veg. també la secció 4.5).
- Els *rols* dels participants tant en les tasques com en la planificació i l'organització d'aquestes tasques.
- El *control i l'avaluació* del resultat de la tasca, concebuda i realitzada segons els criteris de pertinença, les limitacions i les expectatives en termes de dificultat i d'adequació.

El capítol 7 explicita el paper de les tasques en l'aprenentatge i l'ensenyament de llengües de manera més completa.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Les tasques que els aprenents hauran de dur a terme en l'àmbit educatiu, com se'ls capacitarà perquè ho puguin fer o les tasques que se'ls exigirà que duquin a terme:
 - a) com a participants en interaccions guiades i adreçades a un objectiu, en projectes, simulacions, jocs de rol, etc. en la L2;
 - b) quan la L2 és la llengua amb què es vehicula l'ensenyament d'altres disciplines curriculars, etc.

4.3.2. L'ús lúdic de la llengua

El joc o la creativitat té un paper important en l'aprenentatge i el desenvolupament de la llengua però no es limita a l'àmbit educatiu. Es poden donar com a exemples:

Jocs de llengua de caràcter social:

- orals (històries amb errors; com, quan, on, etc.);
- escrits (el penjat, etc.);
- audiovisuals (jocs de memòria, etc.);
- jocs de cartes i de taula (Scrabble, Lexicon, etc.);
- xarades i mims, etc.

Activitats individuals:

- endevinalles i enigmes (mots encreuats, jeroglífics, anagrames, etc.);

- jocs en mitjans de comunicació com ara la ràdio o la televisió (xifres i lletres, la roda de la fortuna, etc.).

Jocs de paraules:

- En la publicitat, per exemple: *El tabac ben lluny: no et fumis la vida.*
- En els titulars dels diaris, per exemple: *Català a l'atac.*
- En els grafitis, per exemple: *Igalada, ciutat imitada però mai igualada.*

4.3.3. L'ús estètic o poètic de la llengua

Els usos estètics o imaginatius de la llengua són importants tant en el pla educatiu com per ells mateixos. Les activitats estètiques poden ser productives, receptives, interactives o de mediació (veg. 4.4.4) i poden ser tant orals com escrites. Inclouen activitats com:

- Cantar (cançons infantils, cançons populars, etc.).
- Reescriure o contar de nou històries conegudes.
- Escoltar, llegir, escriure o recitar textos imaginatius (finals rimats, etc.) incloent-hi tires còmiques, històries en imatges, etc.
- Representar obres de teatre (escrites o improvisades).
- La producció, la recepció i la representació de textos literaris com, per exemple: llegir i escriure textos (històries curtes, novel·les, poemes, etc.).
- Representar i presenciar com a espectador recitals, òperes, obres de teatre, etc.).

Aquest tractament resumit del que ha estat tradicionalment un aspecte principal, sovint dominant, dels estudis de llengües modernes en els cursos de secundària postobligatòria i en l'educació superior pot semblar superficial. No és aquesta la intenció. Les literatures nacionals i regionals fan una gran contribució a l'herència cultural europea, que el Consell d'Europa considera "un patrimoni comú valuós que cal protegir i desenvolupar". Els estudis literaris serveixen molt més als propòsits educatius, intel·lectuals, morals i emocionals, lingüístics i culturals, que els purament estètics. S'espera que moltes seccions del *Marc* resultin adequades per als professors de literatura de tots els nivells i que siguin útils a l'hora d'aconseguir que els objectius i mètodes siguin més transparents.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Quins usos lingüístics lúdics o estètics haurà de dominar l'aprenent, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà.

4.4. Activitats i estratègies comunicatives

A fi de portar a terme tasques comunicatives, els usuaris de la llengua han de dur a terme activitats lingüístiques de caràcter comunicatiu i posar en funcionament estratègies de comunicació.

Moltes activitats comunicatives, com ara la conversa o la correspondència, són *interactives*; és a dir, els participants són, a la vegada, productors i receptors, sovint amb diversos torns.

En altres casos, com quan s'enregistra o es transmet la parla o quan s'envien textos perquè es publiquin, els emissors estan allunyats dels receptors, que no els poden respondre, i a qui fins i tot pot ser que no coneguin. En aquests casos, *parlar*, *escriure*, *escoltar* o *llegir* un text es consideren actes comunicatius.

En la majoria dels casos, el parlant o el redactor produeix el propi text per expressar el seu pensament. En altres casos, fa de canal de comunicació (sovint, però no pas obligatòriament, en llengües diferents) entre dues o més persones que, per alguna raó, no es poden comunicar directament. Aquest procés de *mediació* pot ser interactiu o no ser-ho.

Moltes situacions –si no totes– suposen més d'un tipus d'activitat. En un curs de llengua, per exemple, l'aprenent pot haver d'escoltar una exposició del professor, llegir un manual en veu alta o en silenci, treballar en grups o fer un projecte, fer exercicis o redactar un text i, fins i tot, fer el paper de mediador, ja sigui en el marc d'una activitat escolar o per ajudar un company de classe.

Les *estratègies* són un mitjà que l'usuari d'una llengua utilitza per mobilitzar i equilibrar els seus recursos i per aplicar destreses i procediments a fi de respondre a les exigències comunicatives d'una situació i executar la tasca amb èxit, de la manera més completa i més econòmica possible, segons el seu objectiu concret. Les estratègies comunicatives no s'haurien d'interpretar només a partir d'un model d'incapacitat, com una manera d'esmenar un dèficit lingüístic o una dificultat en la comunicació. Els parlants nadius utilitzen regularment tota classe d'estratègies comunicatives (que s'analitzaran més endavant) quan l'ús d'una estratègia concreta és adequada en resposta a les exigències comunicatives amb què es troben.

L'ús d'estratègies comunicatives s'ha d'entendre com l'aplicació dels principis metacognitius: *planificació*, *execució*, *control* i *reparació* de les diferents formes de l'activitat comunicativa, és a dir, de la recepció, producció, interacció i mediació.

El terme *estratègies* s'ha utilitzat amb sentits diferents. Aquí s'entén com l'adopció d'una línia de conducta especial que permet la màxima eficàcia. Les habilitats que constitueixen una part inevitable del procés de comprensió i d'articulació de la paraula escrita i parlada (per exemple, dividir la cadena de sons i descodificar-la en paraules amb significat) són tractades com a habilitats de nivell inferior, relatives al procés comunicatiu en qüestió (veg. 4.5).

El progrés en l'aprenentatge de llengües s'evidencia més clarament amb la capacitat de l'aprenent de participar en les activitats lingüístiques observables i d'utilitzar estratègies comunicatives. Són, per tant, una base adequada per a l'elaboració d'escala de capacitat lingüística. En aquest capítol es presenta una escala per a diversos aspectes de les activitats i estratègies examinades.

4.4.1. Activitats i estratègies de producció

Les activitats i estratègies de producció inclouen activitats orals i escrites.

4.4.1.1. Activitats de producció oral

En les *activitats de producció oral (expressió oral)* l'usuari de la llengua produeix un text oral que un o més oients reben. Alguns exemples d'activitats d'expressió oral poden ser:

- els avisos públics (informacions, instruccions, etc.);
- les exposicions (discursos en reunions públiques, conferències a la universitat, sermons, espectacles, comentaris esportius, presentacions de vendes, etc.).

Que poden incloure, per exemple:

- llegir un text escrit en veu alta;
- fer una exposició seguint apunts o comentant dades visuals (diagrames, dibuixos, quadres, etc.);
- representar un paper que ha estat assajat;
- parlar de manera espontània;
- cantar.

Es proporcionen escales per a:

- la producció oral global;
- el monòleg extens: la descripció d'una experiència;
- el monòleg extens: l'argumentació (per exemple, en un debat);
- els comunicats;
- el fet d'adreçar-se a una audiència.

PRODUCCIÓ ORAL GLOBAL

C2	Pot produir, de manera planera, fluida i ben estructurada, un discurs clar, amb una estructura lògica i eficaç que ajudi el destinatari a advertir els punts significatius i a recordar-los.
C1	Pot fer, d'una manera clara, presentacions o descripcions de temes complexos integrant-hi temes secundaris i desenvolupant els punts concrets fins arribar a una conclusió apropiada.
B2	Pot desenvolupar metòdicament presentacions o descripcions clares subratllant apropiadament els punts importants i els detalls de suport pertinents. Pot fer descripcions i presentacions clares i detallades sobre una àmplia gamma de temes relacionats amb el seu camp d'interès, i desenvolupar i justificar les idees amb els punts secundaris i els exemples pertinents.
B1	Pot fer, d'una manera raonablement fluida, una descripció senzilla d'un dels seus possibles temes d'interès i presentar-la com una successió lineal de punts.
A2	Pot utilitzar expressions i frases simples en forma de llista per fer descripcions o presentar d'una manera senzilla persones, condicions de vida o laborals, rutines diàries, el que li agrada i el que no, etc.
A1	Pot utilitzar frases senzilles i aïllades per parlar de persones i de llocs.

MONÒLEG EXTENS: la descripció d'una experiència

C2	Pot fer descripcions clares, elaborades i sovint notables d'una manera planera i fluida.
C1	Pot fer descripcions clares i detallades de temes complexos. Pot fer descripcions o narracions elaborades integrant-hi temes secundaris, desenvolupant punts determinats i acabant amb una conclusió apropiada.
B2	Pot fer descripcions clares i detallades sobre una àmplia gamma de temes relacionats amb la seva especialitat.
B1	Pot fer descripcions senzilles de diversos temes familiars de la seva àrea d'interès. Pot fer, d'una manera bastant fluida, narracions o descripcions senzilles utilitzant una seqüència lineal d'elements. Pot explicar amb detall les seves experiències i descriure els seus sentiments i les seves reaccions. Pot explicar amb detall un succés fortuït, per exemple, un accident. Pot explicar l'argument d'un llibre o d'una pel·lícula i descriure les seves pròpies reaccions. Pot descriure somnis, esperances i ambicions. Pot descriure fets reals o imaginaris. Pot narrar una història.
A2	Pot narrar una història o descriure alguna cosa utilitzant una llista senzilla de punts. Pot descriure aspectes quotidians del seu entorn, per exemple, la gent, els llocs, l'experiència laboral o escolar. Pot fer descripcions breus i elementals de fets i activitats. Pot descriure projectes i preparatius, hàbits i rutines, activitats passades i experiències personals. Pot utilitzar un llenguatge descriptiu senzill per fer enunciats breus sobre objectes i coses que li pertanyen i per comparar-los. Pot explicar què li agrada i què li desagrada d'una cosa concreta. Pot descriure la seva família, les seves condicions de vida, el seu bagatge educatiu, la seva feina actual o la darrera que va tenir. Pot descriure persones, llocs i possessions utilitzant termes senzills.
A1	Pot descriure's a si mateix, parlar de la seva feina i del lloc on viu.

MONÒLEG EXTENS: l'argumentació (per exemple, en un debat)

C2	No hi ha descriptor.
C1	No hi ha descriptor.

B2	Pot desenvolupar metòdicament un argument posant èmfasi en els punts significatius i utilitzant com a suport els detalls adequats. Pot desenvolupar un argument clar, i ampliar i confirmar els seus punts de vista amb els arguments secundaris i els exemples pertinents. Pot construir una cadena d'arguments raonats. Pot exposar un punt de vista sobre un tema d'actualitat exposant els avantatges i els inconvenients de diverses opcions.
B1	Pot desenvolupar arguments prou bé i se l'entén sense dificultat gairebé tota l'estona. Pot oferir raonaments i explicacions breus d'opinions, projectes i accions.
A2	No hi ha descriptor.
A1	No hi ha descriptor.

COMUNICATS

C2	No hi ha descriptor.
C1	Pot fer declaracions amb fluïdesa, gairebé sense esforç, i utilitzar una entonació adequada per transmetre d'una manera precisa matisos subtils de significat.
B2	Pot fer declaracions sobre la major part de temes generals amb un grau de claredat, fluïdesa i espontaneïtat que no provoquen tensió ni molèsties a l'oient.
B1	Pot fer declaracions breus i preparades sobre un tema de la seva especialitat que són clarament intel·ligibles malgrat l'accent i l'entonació estrangers.
A2	Pot fer declaracions molt breus i assajades, d'un contingut previsible i après, que són intel·ligibles per als oients disposats a escoltar amb atenció.
A1	No hi ha descriptor.

Nota: Els descriptors d'aquesta subescala no han estat calibrats empíricament.

ADREÇAR-SE A UNA AUDIÈNCIA

C2	Pot presentar temes complexos amb seguretat davant d'un públic que desconeix el tema, i estructurar i adaptar l'exposició amb flexibilitat per respondre a les necessitats d'aquesta audiència. Pot fer front a preguntes difícils, fins i tot hostils.
C1	Pot fer exposicions clares i ben estructurades sobre temes complexos, i desenvolupar i confirmar els seus punts de vista amb idees complementàries, justificacions i exemples adequats.

Pot fer servir les interjeccions convenientment, i respondre amb espontaneïtat i gairebé sense esforç.

B2 Pot fer exposicions de manera clara i metòdica, subratllar-ne els aspectes significatius i utilitzar els elements de suport adequats.

Pot apartar-se espontàniament d'un text preparat per seguir algun punt interessant suscitat pels oients i ho fa amb una fluïdesa i una facilitat d'expressió remarcables.

Pot fer exposicions clares preparades prèviament, raonar a favor o en contra d'un punt de vista determinat i presentar els avantatges i els inconvenients de diverses opcions.

Pot afrontar les preguntes que se li plantegen després d'una exposició amb un grau de fluïdesa i d'espontaneïtat que no provoca cap tensió ni a l'auditori ni a si mateix.

B1 Pot fer exposicions senzilles i preparades sobre temes de la seva especialitat explicant els punts importants amb força precisió, i gairebé tota l'estona se l'entén amb claredat.

Pot afrontar possibles preguntes que sorgeixin a partir d'una exposició, però pot ser que n'hagi de fer repetir alguna si la parla és ràpida.

A2 Pot fer exposicions breus i preparades sobre temes relacionats amb la seva vida quotidiana, i justificar i explicar breument les seves opinions, els seus projectes i les seves accions.

Pot fer front a un nombre limitat de preguntes directes i senzilles sobre el contingut de l'exposició.

Pot fer exposicions elementals, breus i preparades sobre temes familiars.

Pot respondre preguntes directes i senzilles sempre que pugui fer-les repetir i que l'ajudin a formular la resposta.

A1 Pot llegir textos molt breus i preparats; per exemple, presentar un parlant o proposar un brindis.

Nota: Els descriptors d'aquesta subescala han estat creats combinant elements de descriptors d'altres escales.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Quina sèrie d'activitats de producció oral (expressió oral) haurà de dominar l'aprenent, com se'l prepararà perquè ho aconsegueixi o què se li exigirà.

4.4.1.2. Activitats de producció escrita

En les **activitats de producció escrita (expressió escrita)** l'usuari de la llengua produeix un text escrit que reben un o més lectors. Entre les activitats escrites es troba, per exemple:

- emplenar formularis i qüestionaris;
- escriure articles per a revistes, diaris, butlletins, etc.;
- fer cartells;
- redactar informes, memòries, etc.;
- prendre notes per utilitzar-les com a referències en el futur;
- prendre missatges dictats;
- escriure textos de creació;
- escriure cartes personals o de negocis, etc.

Es proporcionen escales per a:

- la producció escrita global;
- l'escriptura creativa;
- els assajos i informes.

PRODUCCIÓ ESCRITA GLOBAL

C2	Pot escriure textos complexos de manera clara i fluida, amb un estil apropiat i eficaç i una estructura lògica que ajuda el destinatari a trobar els punts importants.
C1	Pot escriure textos clars i ben estructurats sobre temes complexos. En subratlla les idees principals i amplia i defensa els seus punts de vista de manera elaborada, amb idees complementàries, justificacions i exemples pertinents per arribar a una conclusió apropiada.
B2	Pot escriure textos clars i detallats sobre una extensa gamma de temes relacionats amb la seva àrea d'interès. Pot sintetitzar i avaluar la informació i els arguments procedents de fonts diverses.
B1	Pot escriure textos ben connectats sobre una gamma de temes familiars de la seva àrea d'interès i pot enllaçar una sèrie d'elements discrets breus en una seqüència lineal.
A2	Pot escriure expressions i frases senzilles unides amb connectors simples com <i>i</i> , <i>però</i> i <i>perquè</i> .
A1	Pot escriure expressions i frases simples aïllades.

Nota: Els descriptors d'aquesta escala i de les dues subescales següents (Es-critura creativa; Assajos i informes) no s'han calibrat empíricament amb el model de mesura. Els descriptors d'aquestes tres escales s'han creat combinant elements de descriptors d'altres escales.

ESCRITURA CREATIVA

C2	Pot escriure, de manera clara i fluida i amb un estil apropiat al gènere adoptat, històries i experiències que captivin el lector.
C1	Pot escriure textos descriptius i de ficció clars, detallats, ben construïts, amb un estil segur, personal i natural apropiat al lector a qui van adreçats.

B2	<p>Pot fer descripcions elaborades d'esdeveniments i experiències reals o imaginàries mitjançant textos clars i estructurats. Marca la relació existent entre les idees i respecta les regles del gènere en qüestió.</p> <p>Pot fer descripcions clares i detallades sobre una varietat de temes relacionats amb la seva àrea d'interès.</p> <p>Pot escriure una ressenya d'una pel·lícula, d'un llibre o d'una obra de teatre.</p>
B1	<p>Pot fer descripcions detallades i senzilles sobre una sèrie de temes familiars de la seva àrea d'interès.</p> <p>Pot escriure sobre experiències i descriure els seus sentiments i les seves reaccions mitjançant textos senzills i estructurats.</p> <p>Pot descriure un esdeveniment, un viatge recent, real o imaginat.</p> <p>Pot narrar una història.</p>
A2	<p>Pot escriure sobre aspectes quotidians del seu entorn, per exemple, la gent, els llocs, la feina o els estudis, amb frases enllaçades entre elles.</p> <p>Pot fer descripcions breus i elementals d'esdeveniments, activitats passades i experiències personals.</p> <p>Pot escriure una sèrie de frases i d'expressions senzilles sobre la seva família, les seves condicions de vida, la seva formació, la seva feina actual o la darrera que va tenir.</p> <p>Pot escriure biografies imaginàries i poemes curts i senzills sobre la gent.</p>
A1	<p>Pot escriure frases i expressions senzilles sobre si mateix(a) i sobre personatges imaginaris, sobre el lloc on viu i la seva ocupació laboral.</p>

ASSAJOS I INFORMES

C2	<p>Pot produir, de manera clara i fluida, informes, articles o escrits complexos que presenten una argumentació o una apreciació crítica d'obres literàries i projectes d'investigació.</p> <p>Pot dotar els seus textos d'una estructura lògica, apropiada i eficaç, que ajuda el lector a trobar les idees importants.</p>
C1	<p>Pot exposar per escrit, clarament i de manera ben estructurada, un tema complex i subratllar-ne les idees principals.</p> <p>Pot exposar i defensar d'una manera força extensa el seu punt de vista amb l'ajuda d'arguments secundaris, de justificacions i d'exemples pertinents.</p>
B2	<p>Pot redactar escrits o informes que desenvolupin sistemàticament un argument, subratllar-ne de manera apropiada els aspectes significatius i aportar detalls rellevants de suport.</p> <p>Pot avaluar idees diferents o solucions que es puguin aplicar a un problema.</p>

Pot redactar escrits o informes que desenvolupen un argument aportant les justificacions a favor o en contra d'un punt de vista determinat i explicant els avantatges o els inconvenients de diverses opcions.

Pot sintetitzar informacions i arguments procedents de diverses fonts.

B1 Pot redactar escrits breus i senzills sobre temes d'interès general.

Pot resumir, informar i donar la seva opinió amb certa seguretat sobre informació factual acumulada relacionada amb temes familiars, habituals o no, propis de la seva especialitat.

Pot escriure informes molt breus a partir d'un model estàndard i convencional que transmetin informacions sobre fets corrents i els motius de certes accions.

A2 No hi ha descriptor.

A1 No hi ha descriptor.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Quines activitats d'expressió escrita i amb quina finalitat haurà de saber fer l'aprenent, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà.

4.4.1.3. Estratègies de producció

Les estratègies de producció suposen mobilitzar recursos i cercar l'equilibri entre diferents competències –explotant els punts forts i minimitzant els punts febles– a fi d'adequar el potencial disponible a la naturalesa de la tasca. Es posen en funcionament els recursos interns, la qual cosa probablement implica una preparació conscient (*Preparació*), tenint en compte l'efecte d'estils, estructures discursives o formulacions diferents (*Atenció al destinatari*), i la recerca de la informació en un diccionari o en altres obres de referència o l'obtenció d'ajuda quan calgui (*Localització dels recursos*). Quan no s'han mobilitzat o localitzat els recursos adequats, l'usuari de la llengua pot ser que consideri convenient dur a terme una versió més modesta de la tasca i, per exemple, escriure una postal en lloc d'una carta. D'altra banda, un cop localitzat el suport apropiat, l'aprenent pot ser que decideixi fer el contrari i augmentar la dificultat de la tasca (*Adaptació de la tasca*). D'una manera semblant, en absència de recursos suficients, l'usuari o l'aprenent es pot veure obligat a fer concessions respecte d'allò que realment li agradaria expressar per tal d'adequar-se als mitjans lingüístics disponibles; i, a la inversa, els recursos lingüístics complementaris de què pugui disposar posteriorment durant la reelaboració li poden permetre ser més ambiciós a l'hora de donar forma a les seves idees i d'expressar-les (*Adaptació del missatge*).

Els procediments de reducció de les ambicions quan els recursos de què es disposa són limitats s'han descrit com a *estratègies d'evitació*. Les *estratègies d'assoliment*, per la seva banda, són les que permeten trobar els mitjans per reajustar a l'alça el nivell de la tasca. En utilitzar aquestes estratègies, l'usuari de la llengua adopta una acti-

tud positiva en relació amb els recursos de què disposa, la qual cosa permet fer generalitzacions i aproximacions amb un nivell de llengua molt senzill, així com parafrasejar, descriure aspectes d'allò que es vol dir o, fins i tot, "estrangeritzar" expressions de la L1 (*Compensació*). Per expressar un nou concepte o una nova situació, l'usuari utilitza un discurs prefabricat que es pot basar en coneixements anteriors (*Construcció sobre els coneixements previs*)—els "illots de seguretat"—o en la utilització d'allò que recorda a mitges i que creu que podria funcionar (*Assaig*). Tant si és conscient que el que està fent és compensar, arriscar-se o experimentar com si no ho és, de tota manera la realimentació procedent de l'expressió facial, dels gestos o dels moviments que es produeixen durant la conversa li ofereix la possibilitat de controlar l'èxit de la comunicació (*Control dels resultats*). Per altra banda, i especialment en les activitats no interactives (per exemple, fer una exposició o escriure un informe), l'usuari de la llengua pot controlar conscientment la seva producció, tant des del punt de vista lingüístic com comunicatiu, observar els errors i les faltes més habituals i corregir-les (*Autocorrecció*).

- Planificació: Preparació
Localització dels recursos
Atenció al destinatari o a l'audiència
Adaptació de la tasca
Adaptació del missatge
- Execució: Compensació
Construcció sobre els coneixements previs
Assaig
- Avaluació: Control dels resultats
- Reparació: Autocorrecció

Es proporcionen escales per a:

- la planificació;
- la compensació;
- el control i la correcció.

PLANIFICACIÓ

C2 Com B2.

C1 Com B2.

B2 Pot planificar el que ha de dir i els mitjans per dir-ho tenint en compte l'efecte que pot produir en el destinatari o destinataris.

B1 Pot assajar i provar noves expressions i combinacions de paraules i demanar una resposta.

Pot trobar la manera de comunicar les idees principals que vol transmetre explotant tots els recursos disponibles i limitant el missatge a allò que recorda o als mitjans d'expressió que trobi per expressar-se.

A2 Pot extreure del seu repertori una sèrie d'expressions apropiades i assajar-les.

A1 No hi ha descriptor.

COMPENSACIÓ

C2 Pot substituir una paraula que no recorda per un terme equivalent d'una manera tan hàbil que amb prou feines es nota.

C1 Com B2+.

B2 Pot utilitzar circumloquis i paràfrasis per dissimular les mancances de lèxic i d'estructura.

B1 Pot definir les característiques d'alguna cosa concreta, el nom de la qual no recorda.

Pot expressar el sentit d'una paraula donant el significat d'una altra paraula (per exemple, "un camió de viatgers" per "un autobús").

Pot utilitzar una paraula senzilla que signifiqui alguna cosa semblant al concepte que vol transmetre i sol·licitar-ne la "correcció".

Pot estrangeritzar una paraula de la seva llengua materna i demanar si s'ha entès el que volia dir.

A2 En utilitzar una paraula inadequada del seu repertori, pot aclarir el que vol dir mitjançant la gesticulació.

Pot identificar el que vol dir assenyalant amb el dit (per exemple: "Jo voldria això, si us plau").

A1 No hi ha descriptor.

CONTROL I CORRECCIÓ

C2 Pot superar les dificultats del seu discurs d'una manera prou hàbil perquè l'interlocutor ni se n'adoni.

C1 Pot evitar una dificultat i reformular el que vol dir sense interrompre del tot el discurs.

B2 Pot corregir lapsus i errors si se n'adona o si donen lloc a un malentès.

Pot recordar els seus errors habituals i vigilar conscientment el seu discurs a fi de corregir-los.

B1 Pot corregir les confusions de temps verbals o d'expressions que poden donar lloc a un malentès a condició que l'interlocutor indiqui que hi ha un problema.

Pot demanar la confirmació que la forma utilitzada és correcta.

Pot recomençar amb una tàctica diferent si hi ha una ruptura de comunicació.

A2	No hi ha descriptor.
A1	No hi ha descriptor.

4.4.2. Activitats i estratègies de recepció

Inclouen les activitats de comprensió oral i de comprensió escrita

4.4.2.1. Activitats de recepció oral

En les **activitats de recepció oral (comprensió oral)** l'usuari de la llengua rep i processa com a oient una informació d'entrada (*input*) en forma d'enunciat produït per un o més parlants. Entre les activitats de comprensió oral trobem, per exemple:

- escoltar avisos públics (informacions, instruccions, advertiments, etc.);
- escoltar mitjans de comunicació (ràdio, televisió, gravacions, cinema);
- escoltar com a espectador en directe (teatre, reunió pública, conferències, espectacles, etc.);
- escoltar casualment una conversa, etc.

En cada un d'aquests casos, l'usuari pot escoltar a fi de comprendre:

- la informació general;
- la informació específica;
- els detalls;
- la informació implícita (en un discurs), etc.

Es proporcionen escales per a:

- la comprensió oral global;
- comprendre converses entre parlants nadius;
- comprendre com a membre d'un públic en directe;
- comprendre anuncis i instruccions;
- comprendre els mitjans de comunicació i materials enregistrats.

COMPENSIÓ ORAL GLOBAL

C2 No té dificultat per comprendre qualsevol tipus de parla, encara que estigui articulada al ritme ràpid dels nadius, tant si es tracta de converses cara a cara com vehiculades a través de mitjans de comunicació.

C1 Pot comprendre prou per seguir una intervenció d'una certa durada sobre temes abstractes o complexos, encara que no siguin de la seva especialitat, tot i que pot ser que hagi de confirmar algun detall, sobretot si l'accent no li és familiar. Pot reconèixer una àmplia gamma d'expressions idiomàtiques i col·loquials, i apreciar els canvis de registre.

Pot seguir una intervenció d'una certa durada encara que no estigui ben estructurada i que les relacions entre les idees només siguin implícites i no estiguin indicades explícitament.

B2	<p>Pot comprendre el llenguatge oral estàndard, cara a cara o vehiculat a través de mitjans de comunicació, tant si es tracta de converses com de discursos sobre temes familiars i no familiars relacionats amb la vida personal, social, acadèmica o professional. Només un soroll molt fort de fons, una estructura inadequada del discurs o la utilització d'expressions idiomàtiques poden influir en la seva capacitat de comprendre.</p> <p>Pot comprendre les idees principals d'una intervenció proposicionalment i lingüísticament complexa, sobre temes concrets o abstractes i en un registre estàndard, incloent-hi les discussions tècniques de la seva especialitat.</p> <p>Pot seguir una intervenció d'una certa durada i unes línies argumentals complexes a condició que el tema sigui bastant familiar i que l'estructura de l'exposició tingui uns marcadors explícits.</p>
B1	<p>Pot comprendre una informació senzilla sobre temes de la vida quotidiana o de la feina, i reconèixer tant el missatge general com els detalls específics sempre que l'articulació sigui clara i l'accent familiar.</p> <p>Pot comprendre les idees principals d'una intervenció clara en llenguatge estàndard sobre temes familiars relatius a la feina, a l'escola, al temps lliure..., incloent-hi les narracions curtes.</p>
A2	<p>Pot comprendre prou per poder respondre a necessitats concretes a condició que la parla sigui clara i lenta.</p> <p>Pot comprendre expressions i frases relacionades amb àrees de prioritat immediata (per exemple, informació personal i familiar bàsica, compres, lloc de residència, ocupació) sempre que la parla sigui clara i lenta.</p>
A1	<p>Pot seguir una intervenció si és lenta i s'articula d'una manera acurada, amb les pauses necessàries per assimilar-ne el sentit.</p>

COMPRENDE UNA CONVERSA ENTRE PARLANTS NADIUS

C2	Com C1.
C1	Pot seguir fàcilment interaccions complexes entre interlocutors nadius en debats de grup, fins i tot quan els temes són abstractes, complexos i no familiars.
B2	<p>Pot seguir converses animades entre parlants nadius.</p> <p>Pot copsar, amb un cert esforç, gran part del que es diu en presència seva, però li pot resultar difícil participar amb eficàcia en una discussió amb diversos parlants nadius que no modifiquin gens el seu discurs.</p>
B1	Pot comprendre generalment les idees principals de discussions extenses que tinguin lloc en presència seva, a condició que el discurs s'articuli amb claredat i en registre estàndard.

A2	Pot identificar generalment el tema d'una discussió si es porta a terme lentament i s'articula amb claredat.
A1	No hi ha descriptor.

COMPRENDRE COM A MEMBRE D'UN PÚBLIC EN DIRECTE

C2	Pot seguir conferències o exposicions especialitzades encara que hi apareguin expressions col·loquials, regionalismes o terminologia poc familiar.
C1	Pot comprendre amb una facilitat relativa la majoria de les conferències, discussions i debats.
B2	Pot comprendre les idees principals de conferències, discursos, ponències i altres tipus d'exposicions acadèmiques i professionals complexes tant pel que fa al fons com a la forma. Pot comprendre una conferència o una exposició de la seva especialitat a condició que el tema sigui familiar i que la presentació sigui senzilla i estigui estructurada d'una manera clara.
B1	Pot comprendre a grans trets exposicions curtes sobre temes familiars a condició que el discurs s'articuli amb claredat i que el registre sigui estàndard.
A2	No hi ha descriptor.
A1	No hi ha descriptor.

COMPRENDRE ANUNCIS I INSTRUCCIONS

C2	Com C1.
C1	Pot extreure informació precisa d'anuncis públics emesos amb un so distorsionat i de poca qualitat (per exemple, en una estació, un estadi, etc.). Pot comprendre informacions tècniques complexes, com instruccions d'ús i especificacions tècniques de productes i serveis familiars.
B2	Pot comprendre anuncis i missatges tant sobre temes concrets com abstractes, sempre que s'emetin a una velocitat normal i en registre estàndard.
B1	Pot comprendre informacions tècniques senzilles, com les instruccions d'ús d'aparells corrents. Pot seguir directrius detallades.
A2	Pot copsar la idea principal de missatges o anuncis breus, senzills i clars.

Pot comprendre indicacions senzilles sobre com anar d'un punt a un altre, a peu o amb transport públic.

- A1** Pot comprendre instruccions que li siguin explicades lentament i amb cura, i seguir directrius senzilles i breus.

COMPRENDRE ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ I MATERIALS ENREGISTRATS

- C2** Com C1.

- C1** Pot comprendre una àmplia gamma de material enregistrat i retransmès, incloent-hi algun ús no estàndard, i identificar detalls que inclouen actituds i relacions implícites entre els interlocutors.

- B2** Pot comprendre enregistraments en registre estàndard que poden aparèixer en la vida social, professional o acadèmica, i reconèixer-ne el punt de vista i l'actitud del parlant així com el contingut informatiu.

Pot comprendre la major part dels documentals radiofònics emesos en registre estàndard i pot identificar correctament l'estat d'ànim i el to del locutor.

- B1** Pot comprendre la informació continguda en la major part dels documents enregistrats o retransmesos en què el tema sigui d'interès personal i l'accent familiar.

Pot comprendre les idees principals de butlletins informatius radiofònics i de documents enregistrats senzills que tractin temes familiars, emesos amb una parla relativament lenta i clara.

- A2** Pot comprendre i extreure la informació essencial de passatges curts enregistrats que tractin de temes corrents i previsibles, i que s'hagin pronunciat d'una manera lenta i clara.

- A1** No hi ha descriptor.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- quins tipus de produccions haurà de comprendre l'aprenent, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà;
- amb quins objectius l'aprenent escoltarà la informació;
- en quin tipus de comprensió oral s'implificarà l'aprenent.

4.4.2.2. Activitats de recepció visual

En les *activitats de recepció visual (comprensió lectora)* l'usuari, com a lector, rep i processa els textos escrits produïts per un o més redactors. Entre les activitats de comprensió lectora trobem, per exemple:

- llegir per orientar-se;
- llegir per obtenir una informació concreta;
- llegir per seguir instruccions;
- llegir per plaer, etc.

L'usuari de la llengua pot llegir a fi de comprendre:

- la informació global;
- la informació específica;
- els detalls;
- la informació implícita en el discurs.

Les escales es proporcionen per a:

- la comprensió lectora global;
- llegir correspondència;
- llegir per orientar-se;
- llegir per informar-se i discutir;
- llegir instruccions.

COMPENSIÓ LECTORA GLOBAL

C2 Pot comprendre i interpretar de manera crítica gairebé qualsevol forma de llenguatge escrit, incloent-hi textos (literaris o no) abstractes i estructuralment complexos o molt rics en expressions col·loquials.

Pot comprendre una àmplia gamma de textos llargs i complexos, i apreciar distincions subtils d'estil i el sentit tan implícit com explícit.

C1 Pot comprendre amb tot detall textos llargs i complexos, tant si es relacionen amb la seva especialitat com si no, sempre que pugui tornar a llegir les parts difícils.

B2 Pot llegir amb un alt grau d'autonomia, adaptar l'estil i la velocitat de lectura a diferents textos i objectius i utilitzar les referències convenients de manera selectiva. Posseeix un vocabulari de lectura ampli i actiu, però pot tenir alguna dificultat amb les expressions poc freqüents.

B1 Pot llegir textos que parlen de fets sobre temes relacionats amb la seva especialitat i interessos amb un nivell de comprensió satisfactori.

A2 Pot comprendre textos curts i senzills sobre temes corrents si contenen vocabulari molt freqüent i quotidià o relacionat amb la feina.

Pot comprendre textos curts i senzills que continguin un vocabulari molt freqüent, incloent-hi un bon nombre de termes de vocabulari internacionalment compartit.

- A1** Pot comprendre textos molt curts i senzills, si els llegeix frase per frase, per entendre bé noms, paraules familiars i expressions elementals, i si té la possibilitat de tornar-los a llegir quan és necessari.

LLEGIR CORRESPONDÈNCIA

- C2** Com C1.
- C1** Pot comprendre tot tipus de correspondència, tot i que pot ser que esporàdicament hagi d'utilitzar un diccionari.
- B2** Pot llegir correspondència relacionada amb la seva especialitat i copsar-ne la informació essencial.
- B1** Pot comprendre la descripció d'esdeveniments, de sentiments i de desitjos en cartes personals prou bé per mantenir una correspondència regular amb un amic.
- A2** Pot comprendre els principals tipus de cartes i faxos d'ús habitual (sol·licituds d'informació, comandes, confirmacions, etc.) sobre temes corrents.
Pot comprendre cartes personals senzilles i breus.
- A1** Pot comprendre els missatges senzills i breus d'una postal.

LLEGIR PER ORIENTAR-SE

- C2** Com B2.
- C1** Com B2.
- B2** Pot localitzar, mitjançant una lectura ràpida, els detalls importants de textos llargs i complexos.
Pot identificar ràpidament el contingut i la importància d'una notícia, d'un article o d'un reportatge sobre una àmplia gamma de temes professionals a fi de decidir si val la pena fer-ne un estudi més aprofundit.
- B1** Pot trobar una informació desitjada en un text bastant llarg i pot reunir les informacions que provenen de diferents parts del text o de textos diferents a fi de complir una tasca específica.
Pot trobar i comprendre la informació rellevant d'escrits quotidians com ara cartes, prospectes i documents oficials breus.
- A2** Pot trobar informació específica i previsible en documents senzills d'ús quotidià com prospectes, menús, anuncis, inventaris i horaris.
Pot trobar una informació específica en una llista i aïllar la informació buscada (per exemple, a les *Pàgines grogues* per trobar un servei o un proveïdor).
Pot comprendre els rètols i els cartells habituals de llocs públics com car-

rers, restaurants, estacions de tren, llocs de treball..., com ara adreces, instruccions i senyals de perill.

- A1** Pot reconèixer noms, paraules i expressions molt bàsiques que apareixen en situacions ordinàries de la vida quotidiana.

LLEGIR PER INFORMAR-SE I DISCUTIR

- C2** Com C1.

- C1** Pot comprendre amb detall una àmplia gamma de textos que poden aparèixer en la vida social, professional o acadèmica, i identificar detalls subtils que inclouen actituds i opinions tant implícites com explícites.

- B2** Pot obtenir informacions, idees i opinions procedents de fonts molt especialitzades dins de la seva especialitat.

Pot comprendre articles especialitzats que no són del seu camp sempre que pugui utilitzar un diccionari de tant en tant per confirmar la interpretació de la terminologia.

Pot comprendre articles i informes sobre problemes contemporanis i en els quals els autors adopten una posició o un punt de vista determinat.

- B1** Pot identificar les conclusions principals de textos argumentatius que tenen una estructura clara.

Pot reconèixer el fil argumental en el tractament d'un problema presentat encara que no necessàriament d'una manera detallada.

Pot reconèixer els punts significatius d'articles de diari senzills sobre temes quotidians.

- A2** Pot identificar informació específica d'escrits senzills com ara cartes, opuscles i articles curts de diari que descriguin fets.

- A1** Pot fer-se una idea del contingut d'un text informatiu força senzill i de descripcions breus i senzilles sobretot si van acompanyades d'un suport visual.

LLEGIR INSTRUCCIONS

- C2** Com C1.

- C1** Pot comprendre amb detall instruccions llargues i complexes per a la utilització d'una nova màquina o procediment, tant si les instruccions estan relacionades amb la seva especialitat com si no ho estan, sempre que pugui tornar a llegir els fragments difícils.

- B2** Pot comprendre instruccions llargues i complexes dins del seu camp d'es-

	pecialitat, incloent-hi detalls sobre condicions i advertències, sempre que pugui tornar a llegir els fragments difícils.
B1	Pot comprendre instruccions d'ús d'aparells si són senzilles i estan redactades amb claredat.
A2	Pot comprendre reglaments, per exemple de seguretat, que estiguin redactats de manera senzilla. Pot seguir instruccions d'ús d'aparells d'ús corrent, com ara un telèfon públic.
A1	Pot seguir indicacions escrites breus i senzilles (per exemple, com s'arriba d'un lloc a un altre).

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- amb quins objectius haurà de llegir l'aprenent, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà;
- en quines modalitats haurà de llegir l'aprenent, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà.

4.4.2.3. Activitats de recepció audiovisual

En les *activitats de recepció audiovisual*, l'usuari rep simultàniament una informació auditiva i una informació visual. Aquestes activitats inclouen:

- Comprendre un text llegit en veu alta.
- Mirar la televisió, un vídeo o una pel·lícula subtitulada.
- Utilitzar les noves tecnologies (multimèdia, CD-ROM, etc.).

Es proporciona una escala de mesura per al nivell de comprensió en mirar la televisió i pel·lícules.

MIRAR TELEVISIÓ I PEL·LÍCULES

C2	Com C1.
C1	Pot comprendre pel·lícules que utilitzen una quantitat considerable d'argot i d'expressions idiomàtiques.
B2	Pot comprendre la major part dels noticiaris i programes televisius. Pot comprendre documentals, entrevistes en directe, programes d'entreteniment, obres de teatre a la televisió i la majoria de les pel·lícules en registre estàndard.
B1	Pot comprendre una gran part dels programes de televisió que tracten temes d'interès personal com, per exemple, entrevistes, conferències breus i telenotícies si s'articulen amb una parla relativament lenta i prou clara. Pot comprendre nombroses pel·lícules en les quals la imatge i l'acció recolzen l'argument, i el llenguatge és clar i senzill.

	Pot copsar els punts principals de programes televisius que tracten temes quotidians si la parla s'articula d'una manera relativament clara i lenta.
A2	Pot identificar la idea principal de les notícies de televisió sobre esdeveniments, accidents, etc. si el comentari s'acompanya d'imatges. Pot saber quan s'ha canviat de tema en els titulars de les notícies televisives i fer-se una idea del contingut principal de la notícia.
A1	No hi ha descriptor.

4.4.2.4. Estratègies de recepció

Les *estratègies de recepció* suposen identificar el context i els coneixements del món que s'hi relacionen, i posar en funcionament els *esquemes mentals* (*schemata*) apropiats. Aquests esquemes creen unes expectatives en el receptor pel que fa a l'organització i al contingut del que s'esdevindrà (*Enquadrament*). Durant el procés d'activitat receptiva, en el context general (lingüístic i no lingüístic) s'identifiquen una sèrie d'indicis. Aquests indicis, juntament amb les expectatives que han creat els esquemes, s'utilitzen per construir una representació del significat expressat i una hipòtesi sobre la intenció comunicativa subjacent en el missatge. Però el missatge pot tenir buits aparents que poden ser provocats per insuficiències lingüístiques, condicions de recepció difícils, una manca de coneixements per part del receptor, o pel fet que l'emissor hagi suposat que el receptor estava familiaritzat amb el tema i hagi fet servir sobreentesos i reduccions fonètiques. Aquests buits del missatge s'omplen mitjançant un procés d'aproximació progressiva que en revela el significat. A través dels indicis s'infereix la significació del missatge i se n'identifiquen les parts constituents (*Inferència*). La viabilitat del model obtingut per aquest procediment es verifica observant si l'esquema aplicat –la manera com s'està interpretant la situació– “encaixa” amb els indicis cotextuals i contextuals observats (*Verificació d'hipòtesis*). Si s'observa que no encaixa, es torna a l'inici (*Enquadrament*) per tal de trobar un esquema alternatiu que expliqui millor els indicis observats (*Revisió d'hipòtesis*).

- Planificació - Enquadrar (escollir un marc cognitiu, posar en funcionament un esquema, establir les expectatives).
- Execució - Identificar els indicis i inferir a partir d'aquests indicis.
- Avaluació - Verificar les hipòtesis: encaixar els indicis i els esquemes.
- Reparació - Revisar les hipòtesis.

Se'n proporciona una escala.

RECONÈIXER ELS INDICIS I INFERIR (Oral i escrit)

C2	Com C1.
C1	És hàbil a utilitzar els indicis contextuals, gramaticals i lèxics per inferir una actitud, una predisposició, unes intencions i preveure el que ocorrerà.
B2	Pot utilitzar una varietat d'estratègies per aconseguir la comprensió, les quals

inclouen escoltar atentament per captar les idees principals i comprovar la comprensió utilitzant els indicis contextuals.

B1 Pot identificar paraules desconegudes amb l'ajuda del context sobre temes relatius a la seva especialitat i als seus interessos.

Pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar.

A2 Pot utilitzar una idea del significat general de textos i enunciats curts que tracten temes quotidians concrets, per deduir, a partir del context, el sentit probable de paraules desconegudes.

A1 No hi ha descriptor.

4.4.3. Activitats i estratègies d'interacció

4.4.3.1. Interacció oral

En les activitats d'interacció oral, l'usuari de la llengua fa alternativament el paper de parlant i d'oient amb un o més interlocutors a fi de construir conjuntament una conversa mitjançant la negociació de significats seguint un principi de cooperació.

Les estratègies de producció i de recepció s'utilitzen constantment en el curs de la interacció. També hi ha classes d'estratègies cognitives i de col·laboració (també anomenades estratègies de discurs i estratègies de cooperació) que suposen controlar la cooperació i la interacció en accions com prendre el torn de paraula i cedir-lo, formular el tema i establir un enfocament, proposar i avaluar les solucions, sintetitzar i resumir el que s'ha dit i fer de mediador en un conflicte.

Entre les activitats interactives hi ha, per exemple:

- les transaccions;
- la conversa casual;
- la discussió informal;
- la discussió formal;
- el debat;
- l'entrevista;
- la negociació;
- la planificació conjunta;
- la cooperació orientada a assolir un objectiu.

Es proporcionen escales per a:

- la interacció oral global;
- la comprensió d'un parlant nadiu;
- la conversa;
- la discussió informal;
- la discussió formal i les reunions;

- la cooperació orientada a un objectiu;
- les transaccions per obtenir béns i serveis;
- l'intercanvi d'informació;
- l'entrevista.

INTERACCIÓ ORAL GLOBAL

C2 Té un bon domini d'expressions idiomàtiques i col·loquials, i és conscient dels significats connotatius. Pot expressar amb precisió matisos subtils de significat utilitzant amb força precisió una gamma extensa d'estratègies. Pot superar una dificultat i reestructurar el discurs de manera prou hàbil perquè l'interlocutor ni se n'adoni.

C1 Pot expressar-se amb fluïdesa i espontaneïtat, gairebé sense esforç. Posseeix un bon domini d'un ampli repertori lèxic que li permet superar fàcilment les deficiències amb perífrasis. No s'observa una recerca gaire evident d'expressions o d'estratègies d'evitació. Només un tema conceptualment difícil pot obstaculitzar el flux natural i fluid del discurs.

B2 Pot utilitzar la llengua amb fluïdesa, correcció i eficàcia en una gamma extensa de temes d'ordre general, educatiu, professional i relatius al temps lliure, i indicar clarament les relacions entre les idees. Pot comunicar-se espontàniament amb un bon domini gramatical sense que faci la impressió que ha de limitar el que vol dir i utilitza un grau de formalitat adaptat a les circumstàncies.

Pot comunicar-se amb un nivell de fluïdesa i d'espontaneïtat que possibilita mantenir una interacció amb interlocutors nadius sense que comporti tensió per a cap de les dues bandes. Pot valorar la significació personal de fets i experiències, exposar les seves opinions i defensar-les adequadament mitjançant explicacions i arguments.

B1 Pot comunicar-se amb una certa seguretat sobre temes familiars que poden ser habituals o no ser-ho relacionats amb els seus interessos i la seva àrea professional. Pot intercanviar, comprovar i confirmar les informacions, fer front a les situacions menys corrents i explicar per què té una dificultat. Pot expressar les seves idees sobre temes abstractes o culturals com ara pel·lícules, llibres, música, etc.

Pot explotar un ampli repertori lingüístic per fer front a la major part de les situacions susceptibles de produir-se en el curs d'un viatge. Pot participar sense preparació prèvia en una conversa sobre un tema familiar, expressar les opinions personals i intercanviar informació sobre temes que li són familiars, d'interès personal o relatius a la vida quotidiana (per exemple, la família, el temps lliure, la feina, els viatges i fets diversos).

A2 Pot interactuar amb una facilitat raonable en situacions ben estructurades i en converses curtes a condició que l'interlocutor l'ajudi si fa falta. Pot fer

front a intercanvis senzills i habituals sense gaire esforç; pot formular preguntes i respondre'n, i intercanviar idees i informacions sobre temes corrents en situacions previsibles de la vida quotidiana.

Pot comunicar-se en el marc d'una tasca senzilla i corrent que requereix un intercanvi d'informació simple i directe sobre temes familiars relatius a la feina i al temps lliure. Pot portar a terme intercanvis de tipus social molt breus, però rarament és capaç de comprendre prou per mantenir voluntàriament una conversa.

- A1** Pot interactuar de manera senzilla, però la comunicació depèn totalment de la repetició del discurs a un ritme més lent i de la reformulació i la correcció. Pot fer preguntes senzilles i respondre'n, i fer afirmacions senzilles i reaccionar davant les afirmacions de l'interlocutor en àrees de necessitat immediata o sobre temes molt familiars.

COMPRESIÓ D'UN PARLANT NADIU

- C2** Pot comprendre qualsevol parlant nadiu, fins i tot quan es tracten temes especialitzats, abstractes o complexos que es troben fora del seu camp, a condició de tenir l'ocasió d'habituar-se a un registre o accent no estàndard.

- C1** Pot comprendre amb tot detall els discursos sobre temes especialitzats abstractes o complexos, encara que no pertanyin al seu camp; tot i que pot tenir la necessitat de confirmar alguns detalls, sobretot si l'accent no és familiar.

- B2** Pot comprendre amb tot detall el que se li diu en registre estàndard, fins i tot en un entorn sorollós.

- B1** Pot seguir converses corrents articulades amb a través d'un discurs clar, tot i que de vegades haurà de fer repetir certes paraules o expressions.

- A2** Pot comprendre prou per mantenir intercanvis senzills i corrents sense gaire esforç.

Pot comprendre generalment un discurs sobre un tema familiar clarament articulat i en registre estàndard a condició de poder demanar de tant en tant que li repeteixin o reformulin el que li diuen.

Pot comprendre el que se li diu directament amb claredat i lentitud en una conversa quotidiana, i pot fer-se entendre si l'interlocutor es pren la molèstia d'ajudar-lo.

- A1** Pot comprendre expressions quotidianes per satisfer necessitats senzilles i concretes, sempre que l'interlocutor s'adreça a ell amb un llenguatge lent i clar i que repeteixi el que diu quan és necessari.

Pot comprendre preguntes i instruccions que se li adrecen lentament i amb cura, i seguir indicacions senzilles i breus.

CONVERSA

C2	Pot conversar còmodament i apropiada sense cap limitació lingüística en qualsevol situació de la vida personal i social.
C1	Pot utilitzar la llengua en societat amb flexibilitat i eficàcia, incloent-hi usos afectius, al·lusius o humorístics.
B2	<p>Pot implicar-se en converses d'una certa llargada que tractin la major part de temes d'interès general i fer-ho d'una manera realment participativa, fins i tot en un entorn sorollós.</p> <p>Pot interactuar amb els parlants nadius sense fer-los riure, ofendre'ls involuntàriament ni obligar-los a comportar-se de manera diferent de com ho farien amb un interlocutor nadiu.</p> <p>Pot transmetre diferents graus d'emoció i subratllar la importància personal d'esdeveniments o experiències.</p>
B1	<p>Pot abordar sense preparació prèvia converses sobre temes familiars.</p> <p>Pot seguir una conversa quotidiana si l'interlocutor s'expressa clarament, tot i que pot ser que a vegades hagi de demanar que li repeteixin certes paraules o expressions.</p> <p>Pot sostenir una conversa o una discussió, però de vegades pot ser difícil entendre'l quan intenta formular exactament el que voldria dir.</p> <p>Pot expressar sentiments, com la sorpresa, l'alegria, la tristesa, la curiositat i la indiferència, i reaccionar-hi.</p>
A2	<p>Pot establir contacte social: salutacions i comiats; presentacions; agraïments.</p> <p>Pot comprendre generalment discursos clars que se li adrecin en llenguatge estàndard sobre temes familiars, a condició que de tant en tant li repeteixin o reformulin el que li diuen.</p> <p>Pot participar en converses curtes sobre temes d'interès que tinguin lloc en contextos habituals.</p> <p>Pot expressar amb termes senzills com se sent i formular agraïments.</p> <p>Pot participar en intercanvis socials molt breus, però rarament és capaç de comprendre prou per mantenir una conversa per voluntat pròpia, tot i que es pot fer entendre si l'interlocutor es pren la molèstia d'ajudar-lo.</p> <p>Pot utilitzar formes de cortesia senzilles i corrents per adreçar-se a algú o saludar-lo.</p> <p>Pot fer i acceptar un oferiment o una invitació i excusar-se.</p> <p>Pot dir el que li agrada i el que no li agrada.</p>
A1	<p>Pot presentar-se i utilitzar expressions elementals de salutació i comiat.</p> <p>Pot preguntar com es troba algú i reaccionar davant d'informacions diverses.</p>

Pot comprendre expressions quotidianes per satisfer necessitats simples de tipus concret si l'interlocutor se li adreça d'una manera lenta i clara, i li repeteix allò que no entén.

DISCUSSIÓ INFORMAL (ENTRE AMICS)

C2 Com C1.

C1 Pot seguir fàcilment interaccions complexes a tres bandes en un grup de debat i participar-hi, fins i tot quan es tracten temes abstractes, complexos i no familiars.

B2 Pot seguir fàcilment una conversa animada entre parlants nadius.

Pot expressar les seves idees i les seves opinions amb precisió, argumentar amb convicció sobre temes complexos i reaccionar als arguments d'altri.

Pot participar activament en discussions informals que tenen lloc en contextos familiars fent comentaris, exposant punts de vista clarament, avaluant les altres propostes, fent hipòtesis i rebatent-ne.

Pot seguir, amb algun esforç, gran part del que es diu en una conversa que té lloc a prop seu, però li pot resultar difícil participar efectivament en converses amb diversos interlocutors nadius si no modifiquen gens la seva manera d'expressar-se.

Pot expressar i sostenir les seves opinions en una discussió proporcionant explicacions, arguments i comentaris pertinents.

B1 Pot comprendre gran part del que es diu al seu voltant sobre temes generals, a condició que els interlocutors evitin l'ús d'expressions massa idiomàtiques i articulin clarament.

Pot expressar les seves idees sobre temes abstractes o culturals com ara la música o el cinema. Pot explicar per què alguna cosa planteja problemes.

Pot fer comentaris breus sobre els punt de vista dels altres.

Pot comparar i contrastar alternatives, i discutir sobre què fer, on anar, qui o què escollir, etc.

Pot, per regla general, seguir els punts principals d'una discussió informal amb amics a condició que la parla s'articuli clarament i en varietat estàndard.

Pot donar o sol·licitar punts de vista i opinions personals en una discussió sobre temes d'interès.

Pot fer que s'entenguin les seves opinions i reaccions per trobar una solució a un problema o a les qüestions pràctiques relatives a on anar, què fer, com organitzar un esdeveniment (una sortida, per exemple).

Pot expressar correctament les seves conviccions, opinions, acords o desacords.

A2	Pot reconèixer generalment el tema d'una discussió si es desenvolupa d'una manera lenta i clara.
	Pot discutir sobre què es pot fer a la nit o durant el cap de setmana.
	Pot fer suggeriments i reaccionar a propostes.
	Pot expressar el seu acord o desacord amb altres persones.
	Pot discutir sobre qüestions pràctiques de la vida quotidiana d'una manera senzilla quan se li parla amb claredat, lentament i directament.
	Pot discutir sobre l'organització d'una trobada i els seus preparatius.
A1	No hi ha descriptor.

DISCUSSIÓ FORMAL I REUNIONS

C2	Pot defensar la seva posició en discussions formals sobre qüestions complexes, amb arguments articulats i persuasius, sense sentir-se amb inferioritat de condicions davant d'un parlant nadiu.
C1	Pot sostenir fàcilment discussions animades, fins i tot sobre temes abstractes, complexos i desconeguts.
	Pot argumentar la seva postura formalment i de manera convincent, respondent a les preguntes i comentaris així com als contraarguments amb fluïdesa i espontaneïtat, i d'una manera adequada.
B2	Pot seguir el ritme de converses animades i identificar amb exactitud els arguments que sostenen i oposen diferents punts de vista.
	Pot exposar les seves idees i les seves opinions amb precisió, presentar arguments complexos amb convicció i respondre als arguments d'altres persones.
	Pot participar activament en discussions formals habituals o no.
	Pot seguir discussions sobre temes relacionats amb la seva especialitat i comprendre amb detall les idees que destaca l'interlocutor.
	Pot expressar, justificar i defensar la seva opinió, avaluar altres propostes, i formular hipòtesis i rebatre'n.
B1	Pot comprendre gran part del que es diu si està relacionat amb la seva especialitat, a condició que els interlocutors evitin l'ús d'expressions massa idiomàtiques i articulin clarament.
	Pot expressar clarament un punt de vista, però pot tenir dificultats per participar en un debat.
	Pot prendre part en discussions formals habituals sobre temes familiars quan el llenguatge s'articula en un registre estàndard i d'una manera clara. També pot intervenir en discussions que suposin un intercanvi d'informacions

basades en fets o en discussions on apareixen instruccions o s'ofereixen solucions a problemes pràctics.

A2 Pot, en general, seguir els canvis de tema en discussions formals relacionades amb la seva especialitat si s'articulen clarament i amb lentitud.

Pot intercanviar informacions pertinents i donar la seva opinió sobre problemes pràctics quan se li pregunta directament a condició que rebí alguna ajuda per formular-la i que pugui fer repetir els punts importants si cal.

Pot dir el que pensa de les coses quan li pregunten directament en una reunió formal a condició de poder fer repetir els punts importants si és necessari.

A1 No hi ha descriptor.

Nota: Els descriptors d'aquesta subescala no s'han calibrat empíricament.

COOPERACIÓ ORIENTADA A UN OBJECTIU (Per exemple, reparar un cotxe, discutir un document, organitzar alguna cosa)

C2 Com B2.

C1 Com B2.

B2 Pot comprendre de forma fiable instruccions detallades.

Pot fer avançar la feina convidant altres persones a afegir-s'hi, a dir el que pensen, etc.

Pot esbossar clarament una qüestió o un problema, especular sobre les causes i les conseqüències, i valorar els avantatges i els inconvenients dels diferents enfocaments.

B1 Pot seguir el que es diu, tot i que, de tant en tant, pot ser que hagi de demanar als altres que li repeteixin o aclareixin el que han dit si el seu discurs és ràpid o extens.

Pot explicar per què alguna cosa planteja problemes, discutir què cal fer a continuació, comparar i contrastar alternatives.

Pot comentar breument el punt de vista dels altres.

Pot, per regla general, seguir el que es diu i, quan és necessari, repetir part del que ha dit algú altre per confirmar la comprensió mútua.

Pot fer entendre les seves opinions i reaccions respecte a solucions possibles o als passos que s'han de seguir, i aportar raons i explicacions breus.

Pot convidar els altres a donar el seu punt de vista sobre els passos que s'han de seguir.

A2 Pot comprendre prou per dur a terme intercanvis senzills i rutinaris sense gaire esforç, i demanar en termes molt simples que li repeteixin el que no ha entès.

Pot discutir el que es farà tot seguit, respondre als suggeriments i fer-ne, demanar directrius i donar-ne.

Pot indicar que comprèn el que li diuen i es pot fer entendre si el parlant es pren la molèstia d'ajudar-lo.

Pot comunicar-se en el curs de tasques quotidianes utilitzant expressions senzilles per demanar i proporcionar coses, per obtenir informació i per discutir els passos que s'han de seguir.

A1 Pot comprendre preguntes i instruccions si li són formulades lentament i acuradament, i pot entendre indicacions breus i simples.

Pot demanar coses als altres i donar-ne.

TRANSACCIONS PER OBTENIR BÉNS I SERVEIS

C2 Com B2.

C1 Com B2.

B2 Pot mantenir lingüísticament una negociació per trobar una solució a una situació conflictiva com una multa immerescuda, una responsabilitat financera pels desperfectes ocasionats en un apartament, una denúncia en relació amb un accident.

Pot exposar les seves raons per obtenir una indemnització utilitzant un discurs convincent i definint clarament els límits de les concessions que està disposat a fer.

Pot exposar un problema que ha sorgit i deixar clar que el proveïdor d'un servei o el client ha de fer una concessió.

B1 Pot fer front a la majoria de les situacions susceptibles de produir-se mentre viatja, organitza el viatge o l'allotjament o tracta amb les autoritats pertinents durant una visita a l'estranger.

Pot fer front a situacions poc habituals que poden tenir lloc en botigues, oficines de correus, entitats bancàries...; per exemple, pot retornar una compra defectuosa, formular una queixa o fer una reclamació.

Pot fer front a la major part de situacions susceptibles de produir-se quan s'organitza un viatge a través d'una agència o quan s'està viatjant; per exemple, pot demanar a un passatger on ha de baixar si la destinació no li és familiar.

A2 Pot fer front a situacions corrents de la vida quotidiana com els desplaçaments, els allotjament, els àpats i les compres.

Pot obtenir en una oficina de turisme tota la informació que necessita a condició que aquesta informació sigui senzilla i no especialitzada.

Pot demanar i proporcionar béns i serveis d'ús quotidià.

Pot obtenir informació senzilla sobre viatges, utilitzar els transports públics (autobusos, trens i taxis), demanar i donar explicacions per arribar a un lloc, i comprar bitllets.

Pot formular preguntes i efectuar transaccions senzilles en botigues, oficines de correus, entitats bancàries...

Pot demanar i donar informació a propòsit de quantitats, números, preus, etc.

Pot fer compres senzilles indicant el que vol i demanant-ne el preu.

Pot encarregar un àpat.

A1 Pot demanar alguna cosa a algú o donar-la-hi.

Pot entendre bé els números, les quantitats, els diners i l'hora.

INTERCANVI D'INFORMACIÓ

C2 Com B2.

C1 Com B2.

B2 Pot comprendre i intercanviar informacions complexes i opinions sobre una extensa gamma de temes relacionats amb la seva professió.

Pot transmetre amb seguretat informació detallada.

Pot fer descripcions clares i detallades de com portar a terme un procediment.

Pot sintetitzar arguments procedents de diferents fonts i donar-ne compte.

B1 Pot intercanviar, comprovar i confirmar amb seguretat informació factual relacionada amb temes familiars habituals o no dins de la seva especialitat.

Pot explicar com s'ha de fer alguna cosa mitjançant instruccions detallades.

Pot resumir històries curtes, articles, exposicions, discussions, entrevistes o documentals i donar-ne la seva opinió. També pot respondre preguntes complementàries que requereixin detalls.

Pot trobar i transmetre una informació relacionada amb fets senzilla i directa.

Pot demanar i seguir directrius detallades.

Pot obtenir informació més detallada.

A2 Pot comprendre prou per comunicar-se sobre temes familiars i senzills sense gaire esforç.

Pot fer front a les demandes directes de la vida quotidiana: trobar i transmetre informació sobre fets.

Pot formular i respondre preguntes sobre hàbits i activitats diàries.

Pot formular i respondre preguntes sobre el temps lliure i les activitats passades.

Pot donar i seguir directrius i instruccions simples com, per exemple, de quina manera anar a algun lloc.

Pot comunicar-se en el marc d'una tasca senzilla i rutinària que exigeixi un intercanvi d'informació simple i directe.

Pot intercanviar informació limitada sobre temes rutinaris i pràctics.

Pot formular i respondre preguntes sobre el que es fa a la feina i en el temps lliure.

Pot demanar i donar direccions amb l'ajuda d'un mapa o d'un plànol.

Pot demanar i proporcionar informacions personals.

A1 Pot comprendre les preguntes i les instruccions que se li adrecen lentament i amb cura, i seguir indicacions senzilles i breus sobre com arribar a un lloc.

Pot formular i respondre preguntes simples; pot fer declaracions simples en àrees de necessitat immediata o sobre temes molt familiars i respondre a aquest tipus de declaracions.

Pot formular i respondre preguntes sobre ell mateix i sobre altres persones: on viu, la gent que coneix, les coses que té.

Pot indicar el temps mitjançant expressions com ara: "la setmana que ve", "divendres passat", "al novembre", "a les tres".

EN SITUACIÓ D'ENTREVISTA

C2 Pot mantenir bé la seva part del diàleg, estructurant el discurs i interactuant amb autoritat i una completa fluïdesa, sigui com a entrevistador o com a entrevistat, de la mateixa manera que un parlant nadiu.

C1 Pot participar plenament en una entrevista com a entrevistador o com a entrevistat, desenvolupar o valorar els punts discutits de manera fluida i sense cap ajuda, i utilitzar bé les interjeccions.

B2 Pot conduir una entrevista amb eficàcia i fluïdesa; pot apartar-se espontàniament de les preguntes preparades i formular i facilitar respostes interessants.

Pot prendre iniciatives en una entrevista, i ampliar i desenvolupar les seves idees amb poca ajuda i estimulació per part de l'interlocutor.

B1 Pot proporcionar informacions concretes exigides en una entrevista o consulta (per exemple, pot descriure uns símptomes a un metge), però ho fa amb una precisió limitada.

Pot conduir entrevistes preparades, i verificar i confirmar la informació encara que de vegades hagi de demanar que l'interlocutor repeteixi el que ha dit si la seva resposta ha estat massa ràpida o extensa.

Pot prendre certes iniciatives en consultes o entrevistes (per exemple, per introduir un tema nou), però depèn molt de l'entrevistador en la interacció.

Pot utilitzar un qüestionari preparat per conduir una entrevista estructurada, amb algunes preguntes espontànies complementàries.

A2 Pot fer-se entendre en una entrevista i comunicar idees i informació sobre temes familiars a condició que pugui demanar, de tant el tant, que li aclareixin el que s'ha dit i que l'ajudin a expressar el que vol dir.

Pot respondre i reaccionar davant preguntes i declaracions senzilles en una entrevista.

A1 Pot respondre en una entrevista preguntes personals si s'articulen amb claredat i molt lentament, i en un llenguatge directe i no idiomàtic.

4.4.3.2. Interacció escrita

La interacció basada en l'ús de la llengua escrita inclou activitats com:

- transmetre i intercanviar notes, memoràndums, etc. en els casos en què la interacció oral és impossible i inadequada;
- correspondència per carta, fax, correu electrònic, etc.;
- negociar el text d'acords, de contractes, de comunicats etc. reformulant i intercanviant esborranys, esmenes i correccions, etc.;
- participar per mitjà d'Internet en conferències síncrones i asíncrones.

Naturalment, la interacció cara a cara pot implicar l'ús d'una barreja de mitjans diferents: la parla, l'escriptura, mitjans audiovisuals, paralingüístics (veg. 4.4.5.2) i paratextuals (veg. 4.4.5.3).

Tenint en compte la sofisticació creixent de la informàtica, la comunicació interactiva entre la persona i la màquina té un paper cada vegada més important en els àmbits públic, professional i educatiu, fins i tot en l'àmbit personal.

Es proporcionen escales per a:

- la interacció escrita global;
- la correspondència;
- les notes, els missatges i els formularis.

INTERACCIÓ ESCRITA GLOBAL

C2 Com C1.

C1 Pot expressar-se amb claredat i precisió, i es relaciona amb el destinatari amb flexibilitat i eficàcia.

B2	Pot expressar informacions i punts de vista per escrit de manera eficaç, i adaptar-se als punts de vista dels altres.
B1	Pot transmetre informació o idees sobre temes abstractes i concrets, comprovar la informació i formular preguntes sobre problemes o exposar-los de manera força precisa. Pot escriure notes i cartes personals per demanar o transmetre informacions senzilles d'interès immediat i fer comprendre els aspectes que considera importants.
A2	Pot escriure notes breus i senzilles que responguin a fórmules estereotipades en relació amb necessitats immediates.
A1	Pot demanar o transmetre per escrit detalls personals.

CORRESPONDÈNCIA

C2	Com C1.
C1	Pot expressar-se amb claredat i precisió en la seva correspondència personal i utilitzar la llengua de forma flexible i eficaç, incloent-hi usos afectius, al·lusius o humorístics.
B2	Pot escriure cartes que transmeten diferents graus d'emoció, subratllar el que considera important d'esdeveniments o experiències i fer comentaris sobre les notícies i els punts de vista del destinatari.
B1	Pot escriure cartes personals per donar notícies o expressar les seves idees sobre temes abstractes o culturals, com la música i les pel·lícules. Pot escriure cartes personals que descriuen amb detall experiències, sentiments i esdeveniments.
A2	Pot escriure cartes personals molt senzilles per expressar agraïments o excusar-se.
A1	Pot escriure postals senzilles i breus.

NOTES, MISSATGES I FORMULARIS

C2	Com B1.
C1	Com B1.
B2	Com B1.
B1	Pot prendre nota de missatges que demanen informació o expliquen problemes. Pot escriure notes que transmeten informació senzilla d'importància im-

diata per als amics, empleats, professors i altres persones que formen part de la seva vida quotidiana, en les quals destaca de manera comprensible els punts que considera importants.

A2 Pot prendre nota de missatges breus i senzills a condició que pugui demanar que li tornin a formular el que s'ha dit.

Pot escriure notes o missatges senzills i breus sobre assumptes relatius a necessitats immediates.

A1 Pot escriure xifres i dades, el seu nom, nacionalitat, adreça, edat, data de naixement o d'arribada al país, etc. tal com es fa, per exemple, en una fitxa de registre d'un hotel.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- en quins tipus de comunicació interactiva haurà de participar l'aprenent, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà;
- quins papers haurà de fer l'aprenent, com se'l capacitarà perquè els pugui fer i què se li exigirà.

4.4.3.3. Estratègies d'interacció

La interacció inclou tant les activitats de recepció com les de producció, així com l'activitat pròpia de la construcció d'un discurs comú. En conseqüència, totes les estratègies de recepció i de producció explicitades anteriorment també estan implicades en la interacció. No obstant això, el fet que la interacció oral comporti la construcció col·lectiva del significat mitjançant l'establiment d'un context mental comú basat en la definició d'allò que es pot considerar com a sabut, la deducció de l'origen dels parlants, l'acostament dels uns als altres o, al contrari, la definició i el manteniment d'una distància confortable, normalment en temps real, significa que, a més de les estratègies de recepció i de producció, hi ha un tipus d'estratègies exclusives de la interacció que tenen a veure amb el control d'aquest procés. A més, el fet que la interacció tingui lloc bàsicament cara a cara tendeix a provocar una redundància tant de termes textuais i lingüístics, com d'indicis contextuals, que poden ser més o menys elaborats, més o menys explícits fins al punt on el control constant del procés per part dels participants es consideri apropiat.

La planificació de la interacció oral comporta l'aplicació d'un esquema o *praxeograma* dels intercanvis possibles i probables en l'activitat prevista (*Enquadrar*) i la consideració de la distància comunicativa entre el parlant i els interlocutors (*Identificar els buits d'informació i d'opinió; considerar el que es pot donar per sabut*) a fi de decidir les opcions i preparar els possibles torns d'aquests intercanvis (*Planificar els passos*). En el curs de l'activitat, els usuaris de la llengua adopten les estratègies de prendre la paraula per prendre la iniciativa en el discurs (*Prendre la iniciativa*), a fi de consolidar la col·laboració directa en la tasca i de prosseguir la discussió (*Cooperació*)

interpersonal), per facilitar la comprensió mútua, mantenir un enfocament centrat en la tasca a realitzar (*Cooperació de pensament*) i demanar ajuda per formular alguna cosa (*Demandar ajuda*). Com en el cas de la Planificació, l'Avaluació té lloc en el nivell comunicatiu: jutja si els esquemes que s'aplicaran encaixen amb el que passa realment (*Controlar l'encaix entre l'esquema i l'acció*) i fins a quin punt les coses van com un vol que vagin (*Controlar l'efecte i l'èxit*). La incomprensió o l'ambigüitat condueixen a peticions d'aclariment que poden situar-se en un nivell lingüístic o comunicatiu (*Demandar aclariments o proporcionar-ne*) i a una intervenció activa per restablir la comunicació i aclarir els malentesos si escau (*Reparar la comunicació*).

Planificació

- Enquadrar (seleccionar un praxeograma).
- Identificar els buits d'informació i d'opinió (condicions d'idoneïtat).
- Considerar el que es pot donar per sabut.
- Planificar els passos.

Execució

- Prendre la iniciativa (prendre la paraula).
- Cooperació (interpersonal).
- Cooperació (de pensament).
- Afrontar l'imprevist.
- Demandar ajuda.

Avaluació

- Controlar (l'esquema i l'acció).
- Controlar (l'efecte i l'èxit).

Reparació

- Demandar aclariments.
- Proporcionar aclariments.
- Reparar la comunicació.

Es proporcionen escales per a:

- Prendre la paraula.
- Cooperar.
- Demandar aclariments.

PRENDRE LA PARAULA

C2 Com C1.

C1 Pot escollir una expressió adequada d'un repertori disponible de funcions discursives per començar els seus comentaris de manera apropiada, amb l'objectiu de prendre la paraula o per guanyar temps i conservar-la mentre reflexiona.

B2 Pot intervenir de manera adequada en una discussió utilitzant el llenguatge apropiat.

	Pot començar, mantenir i acabar un discurs de manera adequada prenent eficaçment el torn de paraula.
	Pot començar un discurs, prendre la paraula adequadament i acabar la conversa quan és necessari, encara que pot ser que no sempre ho faci amb elegància.
	Pot utilitzar expressions fetes (per exemple, "Aquesta pregunta és difícil de respondre") per guanyar temps i mantenir la paraula mentre formula el que ha de dir.
B1	Pot intervenir en discussions sobre temes familiars utilitzant una expressió adequada per prendre la paraula.
	Pot començar, mantenir i acabar converses senzilles cara a cara sobre temes familiars o d'interès personal.
A2	Pot utilitzar tècniques senzilles per començar, mantenir i acabar una conversa breu.
	Pot començar, mantenir i acabar converses senzilles cara a cara.
	Pot reclamar l'atenció.
A1	No hi ha descriptor.

COOPERAR

C2	Com C1.
C1	Pot relacionar hàbilment la seva pròpia contribució amb la dels altres interlocutors.
B2	Pot facilitar el desenvolupament de la discussió donant continuïtat a les declaracions i inferències fetes per altres interlocutors i ajudant-los-hi.
	Pot ajudar al desenvolupament d'una discussió sobre temes familiars confirmant-ne la comprensió i invitant els altres a participar-hi.
B1	Pot explotar un repertori elemental de llenguatge i d'estratègies per contribuir a mantenir una conversa o una discussió.
	Pot resumir el que s'ha dit i contribuir, d'aquesta manera, a centrar la discussió.
	Pot repetir una part del que ha dit algú per confirmar la comprensió mútua i contribuir al desenvolupament de les idees en curs. Pot convidar altres persones a afegir-se a la discussió.
A2	Pot indicar que comprèn el que s'està dient.
A1	No hi ha descriptor.

DEMANAR ACLARIMENTS

C2	Com B2.
C1	Com B2.
B2	Pot formular preguntes per comprovar que ha comprès el que l'interlocutor ha intentat dir i fer aclarir els punts ambigus.
B1	Pot demanar a algú que aclareixi o expliqui més a fons el que acaba de dir.
A2	Pot demanar d'una manera molt senzilla que li repeteixin el que s'ha dit quan no ho ha comprès. Pot demanar l'aclariment de paraules clau que no ha entès utilitzant expressions fetes. Pot indicar que no comprèn el que s'està dient.
A1	No hi ha descriptor.

4.4.4. Activitats i estratègies de mediació

En les *activitats de mediació*, l'usuari de la llengua no ha d'expressar el seu pensament, sinó que ha de fer simplement el paper d'intermediari entre interlocutors que no poden entendre's directament. Habitualment (però no exclusivament) es tracta de parlants de llengües diferents. Entre les activitats de mediació es troba la interpretació (oral) i la traducció (escrita), així com el resum i la reformulació de textos en la mateixa llengua quan el destinatari no comprèn la llengua del text original, per exemple:

4.4.4.1. Activitats de mediació oral

- interpretació simultània (congressos, reunions, conferències, etc.);
- interpretació diferida o consecutiva (discurs de benvinguda, visites guiades, etc.);
- interpretació informal:
 - de visitants estrangers en el seu propi país;
 - de parlants nadius a l'estranger;
 - en situacions socials i transaccions per a amics, família, clients, invitats estrangers, etc.;
 - d'avisos, menús, cartells, etc.

4.4.4.2. Activitats de mediació escrita

- traducció especialitzada (per exemple, de contractes, de textos legals, de textos científics, etc.);
- traducció literària (novel·les, teatre, poesia, llibrets d'òpera, etc.);
- resum de l'essencial (articles de diaris i revistes, etc.) en L2 (la segona llengua) o entre L1 (llengua materna) i L2;
- reformulació (textos especialitzats per a no especialistes, etc.).

4.4.4.3. Estratègies de mediació

Les **estratègies de mediació** reflecteixen les maneres d'utilitzar uns recursos limitats per tractar la informació i trobar un significat equivalent. El procediment pot comportar una planificació prèvia per organitzar-se i treure el màxim profit dels recursos (*Desplegar els coneixements previs; Localitzar els recursos; Preparar un glossari*), però també estudiar la manera d'abordar la tasca que s'ha de realitzar (*Tenir en compte les necessitats de l'interlocutor; Seleccionar la llargada de la unitat d'interpretació*). Durant les operacions d'interpretació, comentari o traducció, el mediador ha d'anticipar el que ve a continuació al mateix temps que formula el que s'acaba de dir. Generalment ha de fer malabarismes amb dos fragments diferents o *unitats* d'interpretació simultània (*Anticipar*). S'ha de fixar en la manera d'expressar les coses a fi d'enriquir el seu glossari (*Advertir les possibilitats i les equivalències*) i de construir illots de seguretat (les *unitats* prefabricades), que faciliten el procés i alliberen capacitat per poder anticipar. D'altra banda, el mediador també ha d'aplicar tècniques que permetin vorejar les dificultats i evitar la interrupció de la comunicació, tot mantenint la facultat d'anticipació (*Omplir els buits*). L'avaluació se situa en el nivell comunicatiu (*Comprovar la congruència dels dos textos*) i en el nivell lingüístic (*Comprovar la coherència dels usos*). Amb la traducció escrita, l'avaluació porta a la reparació, gràcies a la consulta d'obres de referència i de persones competents en l'àmbit en qüestió (*Precisar amb l'ajuda de diccionaris i de tesaurus; Consultar especialistes i fonts*).

- Planificació: Desplegar els coneixements previs.
Localitzar els recursos.
Preparar un glossari.
Tenir en compte les necessitats de l'interlocutor.
Seleccionar la unitat d'interpretació.
- Execució: Anticipar: tractar les dades d'arribada al mateix temps que es formula la darrera unitat, de manera simultània i en temps real.
Advertir les possibilitats i les equivalències.
Omplir els buits.
- Avaluació: Comprovar la congruència dels dos textos.
Comprovar la coherència dels usos.
- Reparació: Precisar amb l'ajuda de diccionaris i tesaurus.
Consultar especialistes i fonts.

No hi ha encara escales disponibles.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Les activitats de mediació que l'aprenent haurà de saber dur a terme, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà.

4.4.5. Comunicació no verbal

4.4.5.1. Accions pràctiques

Les **accions pràctiques** que acompanyen les activitats lingüístiques (normalment, activitats orals cara a cara) inclouen:

- *Assenyalar*, per exemple amb el dit, amb la mà, amb la mirada, amb un cop de cap. Aquestes accions acompanyen els díctics per a la identificació de coses, de persones, etc. com, per exemple: “M’agrada aquell. No, aquest no, aquell”.
- *Demostrar*, amb díctics i verbs simples de present, per exemple: “Agafo això i ho poso aquí, d’aquesta manera. Ara, fes-ho tu mateix”.
- *Executar accions clarament observables*, que es poden suposar com a conegudes, en textos narratius, comentaris, comandes, etc.: “No facis això!”, “Ben fet!”, “Oh, no! L’ha deixat caure!”

En tots aquests casos no es pot interpretar l’enunciat si no es veu l’acció.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- quines habilitats haurà d’aprendre l’alumne, com se’l capacitarà perquè les pugui assolir o què se li exigirà, amb la finalitat de relacionar accions amb paraules i a la inversa;
- en quines situacions l’aprenent haurà de posar en pràctica aquestes habilitats, com se’l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà.

4.4.5.2. Component paralingüístic

El **component paralingüístic** comprèn:

El *llenguatge corporal*. El llenguatge corporal paralingüístic es diferencia de les accions pràctiques que van acompanyades d’enunciats lingüístics en el fet que vehicula un sentit convencionalment admès que pot diferir d’una cultura a una altra. Per exemple, en molts països europeus s’utilitzen:

- gestos (per exemple, el puny alçat en senyal de lluita);
- expressions facials (per exemple, somriure o posar mala cara);
- postures (per exemple, el cos aclofat per indicar desesperació o seure amb el cos inclinat cap endavant per demostrar interès);
- contacte visual (per exemple, fer l’ullet amb complicitat o una mirada escèptica)
- contacte corporal (per exemple, besar o encaixar la mà);
- proximitat (per exemple, mantenir la distància o apropar-se).

La utilització d’onomatopeies. Aquests sons es consideren paralingüístics ja que, si bé vehiculen un sentit codificat, no entren dins el sistema fonològic de la llengua al mateix nivell que els altres fonemes. Per exemple:

demanar silenci	<i>ssss!</i>
expressar desaprovació	<i>ca!</i>
expressar fàstic (repugnància)	<i>ecs!</i>

expressar disgust, malhumor o contrarietat *uf!*
 expressar desaprovació de manera educada *ara pla!*
 etc.

La utilització de trets prosòdics. Aquests trets són paralingüístics quan vehiculen un sentit convencionalment admès que tradueix una actitud o un estat d'ànim, però no entren en el sistema fonològic regular, en què participen característiques prosòdiques de durada, accent tònic, to, etc. Per exemple:

la qualitat de la veu (esquerpa, apagada, aguda, etc.);
 el to (rondinaire, planyívol, cridaner, etc.);
 el volum d'intensitat (xiuxiuejar, murmurar, cridar, etc.);
 la durada o la insistència ("Mooolt bé!").

La combinació de la qualitat de la veu, del to, del volum i de la durada permet produir nombrosos efectes paralingüístics.

Cal distingir la comunicació paralingüística del llenguatge per signes, que cau fora de l'àmbit del *Marc*, encara que els experts en aquest camp poden trobar que molts dels conceptes i categories que conté són pertinents per als seus interessos.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Quins comportaments paralingüístics haurà de reconèixer, entendre i utilitzar l'aprenent, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà.

4.4.5.3. Trets paratextuals

En els textos escrits, s'adopta una funció paralingüística semblant mitjançant mecanismes com els següents:

- il·lustracions (fotografies, dibuixos, etc.);
- quadres, esquemes, diagrames, figures, etc.;
- tipografia (cos i tipus de lletra, espais, subratllats, marges, etc.).

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Quins trets paratextuals haurà de reconèixer l'aprenent, a quins haurà de respondre i quins haurà d'utilitzar; com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà.

4.5. Processos comunicatius

L'aprenent, tant si es comporta com a parlant, redactor, oient o lector, ha de ser capaç de portar a terme una sèrie d'activitats que exigeixen destresa:

Per parlar, l'aprenent ha de ser capaç de:

- *planificar i organitzar* un missatge (habilitats cognitives);
- *formular* un enunciat lingüístic (habilitats lingüístiques);
- *articular* l'enunciat (habilitats fonètiques).

Per escriure, l'aprenent ha de ser capaç de:

- *organitzar i formular* el missatge (habilitats cognitives i lingüístiques);
- *escriure* el text a mà o mecanografiar-lo (habilitats motrius) o transcriure'l.

Per escoltar, l'aprenent ha de ser capaç de:

- *percebre* l'enunciat (habilitats perceptives auditives);
- *identificar* el missatge lingüístic (habilitats lingüístiques);
- *comprendre* el missatge (habilitats semàntiques);
- *interpretar* el missatge (habilitats cognitives).

Per llegir, l'aprenent ha de ser capaç de:

- *percebre* el text escrit (habilitats visuals);
- *reconèixer* l'escriptura (habilitats ortogràfiques);
- *identificar* el missatge (habilitats lingüístiques);
- *comprendre* el missatge (habilitats semàntiques);
- *interpretar* el missatge (habilitats cognitives).

Les etapes observables d'aquests processos es comprenen bé. En canvi, les que se situen en el nivell del sistema nerviós central no són tan fàcils d'entendre. L'anàlisi que es fa a continuació no té altra ambició que identificar alguns processos propis del desenvolupament del domini de la llengua.

4.5.1. La planificació

És la selecció, l'articulació i la coordinació dels components de les competències lingüístiques generals i comunicatives (veg. capítol 5) que donen suport a l'acte comunicatiu a fi que l'usuari o aprenent assoleixi les intencions comunicatives.

4.5.2. L'execució

4.5.2.1. La producció

El procés de producció inclou dos components:

El *component relatiu a la formulació* recull els resultats de la planificació i els transforma en una forma lingüística. Això inclou processos lèxics, gramaticals, fonològics (i, en el cas de l'expressió escrita, ortogràfics) que són distingibles i que semblen relativament independents (per exemple, en casos de disfàsia), però la interrelació exacta dels quals no es comprèn completament.

El *component d'articulació* organitza la posada en funcionament de l'aparell vocal a fi de transformar el producte de les operacions fonològiques en moviments coordinats dels òrgans de la parla per tal de produir una successió d'ones sonores que constitueixen l'enunciat o, de forma alternativa, la intervenció motora dels músculs de la mà per produir un text manuscrit o mecanografiat.

4.5.2.2. La recepció

El *procés de recepció* s'organitza en quatre etapes que, tot i desenvolupar-se segons un continu lineal, s'actualitzen i es reinterpreten constantment en funció del coneixement del món, les previsions i la comprensió textual nova, en un procés interactiu inconscient.

Aquestes quatre etapes són:

- la percepció de la parla i de l'escriptura: reconeixement dels sons, de les grafies i de les paraules (manuscrites o impreses);
- el reconeixement de la pertinença del text, complet o en part;
- la comprensió semàntica i cognitiva del text com una entitat lingüística;
- la interpretació del missatge en el context.

Les habilitats que comprèn inclouen:

- les habilitats perceptives;
- la memòria;
- les habilitats de descodificació;
- la inferència;
- l'anticipació;
- la imaginació;
- l'exploració ràpida;
- les referències anteriors i posteriors.

La comprensió, especialment de textos escrits, pot tenir el suport d'ajudes, que inclouen materials de referència com:

- diccionaris (monolingües i bilingües);
- tesaurus;
- diccionaris de pronunciació;
- diccionaris electrònics, gramàtiques, verificadors ortogràfics i altres ajudes;
- gramàtiques de consulta.

4.5.2.3. La interacció

Els processos que comporta la *interacció oral* es diferencien de la simple juxtaposició d'activitats d'expressió i comprensió oral:

- Els processos de recepció i de producció coincideixen. Mentre processa l'enunciat encara no acabat del parlant, l'interlocutor planifica la seva resposta sobre la base d'hipòtesis en relació amb la naturalesa d'aquest enunciat, del seu sentit i de la seva interpretació.
- El discurs és acumulatiu. Mentre continua una interacció, els participants convergeixen en la lectura de la situació, creen expectatives i se centren en els punts rellevants. Aquests processos es reflecteixen en la forma dels enunciats produïts.

Pel que fa a la *interacció escrita* (per exemple, correspondència per carta, fax o correu electrònic), els processos de recepció i de producció són distints (encara que la interacció electrònica, a Internet per exemple, s'acosta cada vegada més a la interacció en temps real). Els efectes del discurs acumulatiu s'assemblen als de la interacció oral.

4.5.3. El control

El component estratègic suposa l'actualització de les competències i de les activitats mentals en el curs de la comunicació; això s'aplica igualment als processos productius i receptius. S'ha de destacar que un dels factors importants del control dels processos productius és la resposta que el parlant o escriptor rep en cada una de les etapes: formulació, articulació i percepció acústica.

En un sentit més ampli, el component estratègic també està relacionat amb el control del procés comunicatiu mentre es desenvolupa i amb les maneres de controlar aquest procés. Per exemple:

- afrontar l'imprevist, per exemple, els canvis d'àmbit, de tema, etc.;
- afrontar les ruptures de comunicació en la interacció o la producció a causa de factors com els lapsus de memòria;
- la inadequació de la competència comunicativa per a la tasca concreta (utilitzant estratègies de compensació com la reestructuració, la perífrasi, la substitució, la demanda d'ajuda);
- els malentesos i les ambigüitats (amb la demanda d'aclariments);
- els *lapsus linguae*, la incomprensió per un error de pronunciació (mitjançant l'ús d'estratègies de reparació).

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- quines són les habilitats exigides per a l'execució satisfactòria de les tasques comunicatives que l'aprenent ha d'emprendre i a quin grau han de situar-se;
- quines són les habilitats que es poden suposar adquirides i quines s'hauran de desenvolupar;
- quines eines de referència haurà d'utilitzar eficaçment l'aprenent, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà.

4.6. El text

Com s'ha exposat al capítol 2, es considera *text* qualsevol seqüència discursiva oral o escrita que els usuaris o aprenents reben, produeixen o intercanvien. En conseqüència, no hi pot haver un acte comunicatiu lingüístic sense un text. Totes les activitats lingüístiques i els seus processos s'analitzen i es classifiquen segons la relació entre, d'una banda, l'usuari o aprenent i qualsevol interlocutor i, d'altra banda, el text, considerat com a producte acabat, com a objectiu o com a producte en curs d'elaboració. Aquestes activitats i processos s'analitzen amb detall en els punts 4.4 i 4.5. Els textos tenen moltes funcions diferents en la vida social; la qual cosa comporta diferències en forma i fons. Els diferents *canals* s'utilitzen amb finalitats diferents. Les diferències de mitjà, finalitat i funció provoquen diferències corresponents no només en el context dels missatges sinó també en la seva estructura i presentació. És així com els textos poden classificar-se segons tipus diferents que pertanyen a gèneres diferents. Vegeu també la secció 5.2.3.2 (macrofuncions).

4.6.1. Text i canal de comunicació

Cada text es transmet per un mitjà determinat, normalment per ones sonores o suports escrits. Es poden establir subcategories d'acord amb les propietats físiques del mitjà o canal de comunicació, que afecten els processos de producció i recepció; per exemple, en la parla, tant la parla directa com la parla adreçada a un públic o per telèfon; o en l'escriptura, tant l'escriptura impresa com la manuscrita, o diferents tipus d'escriptura. Per tal de comunicar-se utilitzant un canal de comunicació concret, els òrgans sensorials i motors dels usuaris o aprenents han de funcionar correctament. En el cas de la parla, han de ser capaços de sentir-hi sota condicions determinades i tenir un domini adequat dels òrgans de fonació i d'articulació. En el cas de l'escriptura, han de tenir l'agudesa visual necessària i han de controlar la motricitat de les mans. A més, han de tenir els coneixements i les habilitats ja descrites, d'una banda per identificar, comprendre i interpretar el text i, de l'altra, per organitzar, formular i produir el text. Això es vàlid per a qualsevol tipus de text, sigui quina sigui la seva naturalesa.

Tot el que hem dit fins aquí no ha de desanimar aquells que tenen dificultats d'aprenentatge o deficiències sensorials o motrius per aprendre o utilitzar llengües estrangeres. S'han desenvolupat mecanismes que inclouen des d'aparells com l'audiòfon fins a sintetitzadors informàtics de la parla a fi de superar les dificultats motrius i sensorials més greus; per altra banda, la utilització de mètodes i estratègies apropiades ha permès que els joves que tenen dificultats d'aprenentatge puguin assolir objectius útils d'aprenentatge de llengües estrangeres amb un èxit notable. La lectura dels lla-vis, l'aprofitament de la percepció auditiva residual, l'entrenament fonètic i l'ús del llenguatge per signes han permès que les persones amb dèficits auditius aconseguixin un nivell alt de comunicació en una segona llengua o en una llengua estrangera. Amb la voluntat i l'esperit necessaris, les persones tenen una capacitat extraordinària per superar els obstacles de comunicació, comprensió i producció de textos.

En principi, qualsevol text pot vehicular-se a través de qualsevol canal de comunicació. Per tant, a la pràctica, canal i text també estan estretament lligats. Els textos escrits no donen tota la informació fonètica significativa que vehicula el discurs parlat. En general, l'escriptura alfabètica no transmet sistemàticament informació prosòdica (per exemple, l'accent, l'entonació, les pauses, les elisions, etc.). Les transcripcions consonàntiques i logogràfiques encara transmeten menys informació. Normalment, els elements paralingüístics no apareixen en l'expressió escrita, encara que es puguin evocar en una novel·la o en una obra de teatre, etc. Com a compensació, en l'expressió escrita s'utilitzen els elements paratextuals, que se situen en l'espai i no es poden utilitzar en la parla. A més a més, la naturalesa del canal de comunicació exerceix una forta influència sobre la naturalesa del text i viceversa. Per posar un cas extrem es pot dir que la inscripció en marbre és costosa i difícil de fer, però al mateix temps és perdurable i immutable; una carta, en canvi, és barata, fàcil de produir i de transportar, però lleugera i fràgil; la comunicació mitjançant el correu electrònic, per la seva banda, no proposa un producte permanent. En conseqüència, els textos que es transmeten a través de diferents mitjans contrasten notablement: en el primer cas, es tracta d'un text sobri i acuradament escrit que conserva informació ex-

traordinària per a les generacions futures i que indueix a la reverència del lloc i de la persona o persones rememorades; i, en el segon cas, es pot tractar d'una nota personal escrita de pressa d'un interès immediat però de naturalesa efímera. Per tant, entre els tipus de textos i el canal de comunicació sorgeix una ambigüitat de classificació semblant a la que hi ha entre els tipus de textos i les activitats. Els llibres, les revistes i els diaris són, per la seva naturalesa i aparença físiques, diferents mitjans o canals de comunicació. Hi ha diferents tipus de textos atenent la seva naturalesa i l'estructura dels seus continguts. El canal i el tipus de text estan estretament relacionats i deriven tots dos de la funció que compleixen.

4.6.2. Canals de comunicació

Els **canals de comunicació** inclouen:

- la veu en directe;
- el telèfon, el videòfon, la teleconferència;
- els sistemes de megafonia;
- les emissions de ràdio;
- la televisió;
- el cinema;
- els ordinadors (correu electrònic, CD-ROM, etc.);
- els cassets, discos i cintes de vídeo;
- els cassets, discos i cintes d'àudio;
- la impremta;
- el manuscrit.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Quins mitjans de comunicació haurà de fer servir l'aprenent, com se'l capacitarà perquè ho pugui fer i què se li exigirà pel que fa a: *a)* la recepció, *b)* la producció, *c)* la interacció i *d)* la mediació.

4.6.3. Tipus de textos

Els textos poden ser orals i escrits.

4.6.3.1. Textos orals

avisos públics i instruccions;
 discursos, conferències, exposicions, sermons;
 rituals (cerimònies, serveis religiosos);
 espectacles (teatre, lectures públiques, cançons);
 comentaris esportius (futbol, boxa, curses ciclistes, curses d'automobilisme, etc.);
 retransmissió de notícies;
 debats públics i tertúlies;
 converses personals cara a cara;
 converses telefòniques;

entrevistes de feina;
etc.

4.6.3.2. Textos escrits

llibres, de ficció i de no ficció, incloent-hi revistes literàries;
revistes;
diaris;
manuais d'instruccions (llibres de cuina, etc.);
llibres de text;
tires còmiques;
catàlegs, prospectes;
tríptics;
material publicitari;
plafons d'avisos i notícies;
rètols de botigues, mercats i dels prestatges dels supermercats;
envasos i etiquetes dels productes;
bitllets, etc.;
formularis i qüestionaris;
diccionaris (monolingües i bilingües), tesaurus;
cartes i faxos de negocis i professionals;
cartes personals;
escrits i exercicis;
apunts, informes i comunicacions;
notes i missatges, etc.;
bases de dades (notícies, literatura, informació general, etc.).

Les escales següents, basades en les desenvolupades en el projecte suís descrit a l'annex B, ofereixen exemples d'activitats que inclouen la producció de textos escrits com a resposta a un text parlat o escrit. Només els nivells més alts d'aquestes activitats poden permetre a l'aprenent enfrontar-se a les exigències dels estudis universitaris o de la formació professional. En els nivells més modestos és possible alguna capacitat per processar textos senzills i produir una resposta escrita.

PRENDRE APUNTS (CONFERÈNCIES, SEMINARIS, ETC.)

C2	És conscient de les implicacions i al·lusions del que es diu i pot prendre apunts de les paraules utilitzades pel ponent.
C1	Pot prendre apunts detallats durant una conferència sobre temes de la seva especialitat i transcriure la informació d'una manera tan acurada i fidel a l'original que altres persones també podrien utilitzar aquests apunts.
B2	Pot comprendre una conferència estructurada amb claredat sobre un tema familiar, i pot prendre apunts sobre aspectes que considera importants, encara que tendeix a concentrar-se en les paraules i, per aquest motiu, perd alguna informació.

B1	Pot prendre apunts durant una exposició i fer-ho d'una manera prou precisa per poder utilitzar-los posteriorment, a condició que el tema sigui del seu camp d'interès i que la presentació sigui clara i estigui ben estructurada. Pot prendre apunts en forma de llista de punts clau durant una conferència senzilla, si el tema tractat és familiar i si tant el tema com el discurs es formulen amb un llenguatge senzill i s'articulen amb claredat.
A2	No hi ha descriptor.
A1	No hi ha descriptor.

TRACTAMENT DE TEXTOS

C2	Pot resumir informació procedent de diferents fonts, reconstruir arguments i consideracions i presentar d'una manera coherent el resultat general.
C1	Pot resumir textos llargs i exigents.
B2	Pot resumir una àmplia gamma de textos informatius i creatius, i comentar i contrastar els punts de vista i els temes principals. Pot resumir extractes de notícies, entrevistes o documentals que contenen opinions, arguments i discussions. Pot resumir l'argument i la seqüència de fets d'una pel·lícula o d'una obra de teatre.
B1	Pot comparar fragments curts d'informació procedents de diverses fonts i resumir-los per a altres persones. Pot parafrasejar fragments escrits curts de manera senzilla utilitzant les paraules i l'ordre del text original.
A2	Pot extreure i reproduir paraules i expressions clau o frases curtes de textos curts que es troben dins la competència i experiència limitades de l'aprenent. Pot copiar textos curts que tenen format d'impremta o que estan escrits a mà amb lletra clara.
A1	Pot copiar paraules senzilles i textos curts que tenen un format típic d'impremta.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- Quins tipus de textos haurà de fer l'aprenent, com se'l capacitarà perquè els pugui fer i què se li exigirà pel que fa a: *a)* la recepció, *b)* la producció, *c)* la interacció i *d)* la mediació.

Les seccions que van des de la 4.6.1 fins a la 4.6.3 es refereixen als tipus de textos i als mitjans o canals de comunicació que els transmeten. Les qüestions que es

tracten sovint sota el nom de *gèneres* apareixen a la secció 5.2.3, *competències pragmàtiques*.

Els usuaris del *Marc de referència* han de tenir present i, si escau, determinar:

- si es tindran en compte i com les diferències de canal i les operacions psicolingüístiques implicades en les activitats de comprensió oral i lectora, de producció, recepció i interacció orals i escrites *a)* a l'hora de fer la selecció, l'adaptació o l'elaboració dels textos escrits i orals presentats als aprenents, *b)* respecte de la manera en què s'espera que els aprenents tractin els textos, *c)* en l'avaluació dels textos que els aprenents produeixen;
- si s'intentarà aconseguir i com es farà que els aprenents i els docents prenguin consciència d'una manera crítica de les característiques textuais *a)* del discurs a l'aula, *b)* dels textos típics de les proves i dels exàmens, *c)* del material d'ensenyament i de referència;
- si s'intentarà aconseguir i com es farà que els aprenents produeixin d'una manera més adequada els textos segons *a)* els propòsits comunicatius, *b)* els contextos d'ús (àmbits, situacions, destinataris, limitacions), *c)* els mitjans utilitzats.

4.6.4. Textos i activitats

El resultat del procés de producció lingüística és un text que, una vegada enunciat o escrit, esdevé un objecte transmès per un canal determinat i independent del seu productor. Aleshores, el text funciona com el material d'entrada en el procés de recepció de la llengua. Els escrits són els objectes concrets, ja siguin gravats en una pedra, manuscrits, mecanografiats, impresos o electrònics, que permeten la comunicació malgrat l'allunyament de l'emissor i del receptor en l'espai i/o el temps – propietat sobre la qual es fonamenta àmpliament la societat humana. En la interacció cara a cara, el canal és oral i el suport el constitueixen ones acústiques que generalment són efímeres i irrecuperables. De fet, pocs parlants són capaços de reproduir fidelment un enunciat que acaben d'emetre durant una conversa. Una vegada assolit l'objectiu comunicatiu, l'enunciat s'esborra de la memòria –si és que hi ha existit mai com una entitat completa. Així i tot, gràcies a la tecnologia moderna, les ones sonores es poden difondre o enregistrar i guardar en un altre suport, i després es poden reproduir. D'aquesta manera és possible la separació espaciotemporal de l'emissor i el receptor. A més, els enregistraments de discursos i de converses espontànies es poden transcriure i analitzar lliurement com a textos. Hi ha obligatòriament un estret lligam entre les categories proposades per a la descripció de les activitats lingüístiques i els textos que en resulten. De fet, es pot utilitzar la mateixa terminologia per a tots dos. La “traducció” pot ser l'acció de traduir o el text produït. Així mateix, els termes *conversa*, *debat* o *entrevista* poden servir per expressar la interacció comunicativa dels participants, però la successió concreta dels enunciats que produeixen constitueix un tipus de text concret que pertany a un gènere determinat.

Totes les activitats de producció, de recepció, d'interacció i de mediació se succeïxen en el temps. El caràcter de temps real que té la parla és evident tant pel que fa a les activitats d'expressió oral i de comprensió oral, com pel que fa al mitjà mateix. En un text oral, l'*abans* i el *després* s'han de prendre al peu de la lletra. Això no ocorre necessàriament amb els textos escrits, que són objectes fixos en l'espai (a excepció dels teleapuntadors, en què el text es pot desplaçar amunt o avall). En la producció, un text escrit es pot editar, s'hi poden afegir paràgrafs o se'n poden suprimir. És impossible saber en quin ordre s'han produït els elements, encara que es presentin linealment, com una cadena de símbols. En la recepció, la mirada del lector es pot moure pel text en qualsevol direcció, però tendeix a seguir la successió lineal dels signes en un ordre estricte, com sol fer un nen que aprèn a llegir. És molt probable que un lector entrenat busqui en el text els elements portadors de molta informació per tal de copsar-ne el sentit general i que després llegeixi amb més atenció –i si convé rellegeixi– les paraules, les frases, les expressions i els paràgrafs que són particularment rellevants per a les seves necessitats i els seus objectius. Un autor o editor pot utilitzar elements paratextuals (veg. 4.4.5.3) per conduir aquest procés i, de fet, organitzar el text d'acord amb la manera com creu que l'han de llegir els lectors a qui va destinat. D'una manera semblant, un text oral es pot preparar per endavant amb molta cura per tal que sembli espontani, i assegurar, tanmateix, la transmissió del missatge essencial en les condicions que regeixen la recepció de la parla. El processos de producció i el resultat estan indissolublement lligats.

El text és fonamental per a qualsevol acte de comunicació lingüística. És el lligam extern i objectiu entre l'emissor i el receptor, tant si es comuniquen cara a cara com si ho fan a distància. Els gràfics que apareixen a continuació presenten d'una manera esquemàtica la relació entre l'usuari o aprenent (a qui va adreçat el *Marc de referència*), els interlocutors, les activitats i els textos.

1. Activitats productives. L'usuari o aprenent produeix un text oral o escrit, rebut, en principi a distància, per un o més oients o lectors a qui no es demana resposta.

1.1 Expressió oral:

USUARI → ones sonores → Oient

1.2 Expressió escrita:

USUARI → text escrit → Lector

2. Activitats receptives. L'usuari o aprenent rep un text d'un escriptor o d'un parlant, en principi a distància, i no se li demana resposta.

2.1 Comprensió oral:

Parlant → ones sonores → USUARI

2.2 Comprensió lectora:

Escriptor → text escrit → USUARI

3. *Activitats interactives.* Representa una situació en la qual l'usuari o aprenent entra en un diàleg cara a cara amb un interlocutor. El text del diàleg està constituït per enunciats produïts i rebuts, respectivament i de manera alterna, per cada part.

USUARI \longleftrightarrow discurs \longleftrightarrow Interlocutor

USUARI \longrightarrow Text 1 \longrightarrow Interlocutor

USUARI \longleftarrow Text 2 \longleftarrow Interlocutor

USUARI \longrightarrow Text 3 \longrightarrow Interlocutor

USUARI \longleftarrow Text 4 \longleftarrow Interlocutor

etc.

4. *Activitats de mediació.* Esquematitza dues situacions.

4.1 Traducció. L'usuari o aprenent rep un text d'un parlant o escriptor absent, en una llengua o codi (Lx), i produeix un text paral·lel en una altra llengua o codi, perquè el rebí una altra persona, oient o lector llunyà.

Parlant/Redactor (Lx) \rightarrow text (en Lx) \rightarrow USUARI \rightarrow text (en Ly) \rightarrow Lector/Oient (Ly)

4.2 Interpretació. L'usuari o aprenent actua com a intermediari en una interacció cara a cara entre dos interlocutors que no comparteixen la mateixa llengua o el mateix codi; rep un text en una llengua (Lx) i en produeix un altre de corresponent en l'altra llengua (Ly).

Interlocutor (Lx) \leftrightarrow discurs (Lx) \leftrightarrow USUARI \leftrightarrow discurs (Ly) \leftrightarrow Interlocutor (Ly)

Interlocutor (Lx) \rightarrow Text (Lx1) \rightarrow USUARI \rightarrow Text (Ly1) \rightarrow Interlocutor (Ly)

Interlocutor (Lx) \leftarrow Text (Lx2) \leftarrow USUARI \leftarrow Text (Ly2) \leftarrow Interlocutor (Ly)

Interlocutor (Lx) \rightarrow Text (Lx3) \rightarrow USUARI \rightarrow Text (Ly3) \rightarrow Interlocutor (Ly)

Interlocutor (Lx) \leftarrow Text (Lx4) \leftarrow USUARI \leftarrow Text (Ly4) \leftarrow Interlocutor (Ly)

A més de les activitats d'interacció i mediació, tal com s'han definit anteriorment, hi ha moltes activitats en què s'espera que l'usuari o aprenent produeixi una resposta textual a un estímul textual. L'estímul textual pot ser una pregunta oral, un conjunt de consignes escrites (per exemple, les instruccions per a un examen), un text discursiu autèntic o redactat, etc. o una combinació d'aquests. La resposta textual que s'espera pot variar considerablement, des d'una simple paraula a l'elaboració d'un escrit de tres hores. Tant el text d'entrada (*input*) com el de sortida pot ser oral o escrit, i tant en L1 com en L2. La relació entre els dos textos pot preservar el sentit o no. D'acord amb això, encara que passem per alt la funció que poden complir en l'ensenyament o l'aprenentatge de llengües modernes les activitats en què l'aprenent produeix un text en L1 com a resposta a un estímul en la mateixa llengua (com pot ocórrer sovint respecte al component sociocultural), es poden distingir uns 24 tipus d'activi-

tats. Per exemple, els casos següents, en què tant el material d'entrada com el de sortida estan en la llengua objecte d'estudi:

Text d'entrada (<i>Input</i>)		Text resultant (<i>Producte</i>)			
Canal	Llengua	Canal	Llengua	Preservació del sentit	Tipus d'activitats (exemples)
Oral	L2	oral	L2	Sí	repetició
Oral	L2	escrit	L2	Sí	dictat
Oral	L2	oral	L2	No	preguntes / respostes orals
Oral	L2	escrit	L2	No	respostes escrites a preguntes orals en L2
Escrit	L2	oral	L2	Sí	lectura en veu alta
Escrit	L2	escrit	L2	Sí	còpia, transcripció
Escrit	L2	oral	L2	No	resposta oral a instruccions escrites en L2
Escrit	L2	escrit	L2	No	escriptura com a resposta a observacions escrites en L2

Quadre 6

Si bé és cert que les activitats de text a text d'aquest tipus tenen lloc en l'ús quotidià de la llengua, són especialment freqüents en l'ensenyament o l'aprenentatge de la llengua i en l'avaluació. Les activitats de preservació del sentit, que són més mecàniques (la repetició, el dictat, la lectura en veu alta, la transcripció fonètica), actualment no gaudeixen del favor d'un ensenyament de llengües orientat a la comunicació, perquè són activitats artificials i tenen uns efectes contraproductius poc desitjables. Malgrat tot, potser són defensables com a recursos per a l'avaluació, per la raó tècnica que l'actuació depèn molt de la capacitat d'utilitzar competències lingüístiques independentment del contingut informatiu del text. En qualsevol cas, l'avantatge d'examinar totes les combinacions possibles de les categories en grups taxonòmics rau no només en el fet que permet ordenar l'experiència sinó també en el fet que destaca els buits i suggereix noves possibilitats.